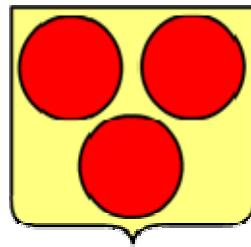

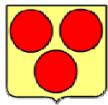
**Rekeningen van het ambt Lichtenvoorde
en van de Lichtenvoordse goederen in
het ambt Bredevoort,
Pesen 1519 - Pesen 1520,
Martini 1553 - Martini 1554 en
Martini 1554 - Martini 1555.**

Transcriptie en bewerking:
Bennie te Vaarwerk

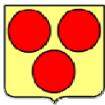
Uitgegeven door:
Stichting Stad en Heerlijkheid Borculo
Bronnenpublicatie nr. 2 (1998)

Herziene uitgave, Eibergen 2015

INHOUD

Inleiding	3
Transcripties	6
I. Rekening van Sweder Rosehoorn over de periode Pasen 1519 tot Pasen 1520	6
II. Rekening van Peter van Vorden, voogd van Lichtenvoorde, over de periode Martini 1553 tot Martini 1554	23
III. Rekening van Peter van Vorden, voogd van Lichtenvoorde, over de periode Martini 1554 tot Martini 1555	37
Index	56

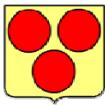

INLEIDING

De rekeningen van het ambt Lichtenvoorde, die de jaren 1519-1520, 1553-1554 en 1554-1555 bestrijken, zijn de tot nu toe oudst bekende. Lichtenvoorde, dat in deze tijd meestal "ambt" genoemd werd, maar soms ook (al) "heerlijkheid", was vanaf de 14e eeuw tot circa 1616 in personele unie verenigd met Borculo. Het bleef daarvan toch administratief gescheiden, althans tot waarschijnlijk 1580-1581, toen onder rechtstreeks bestuur van de bisschop van Munster, die vanouds al leenheer van de heerlijkheid Borculo was, de administratie op een nieuwe leest geschoeid werd. In die rekening, maar ook in een lijst van Nederbourgondische (= Nederlandse) goederen in de heerlijkheid Borculo uit 1583 wordt Lichtenvoorde ten tonele gevoerd als "vogtei", voogdij. Voor de Munsterse regering was Lichtenvoorde kennelijk niet meer of minder dan een administratieve eenheid naast Geesteren, Eibergen, Neede en Beltrum in de heerlijkheid Borculo.

Hoewel er in het verleden, o.m. door P.J. Blok ook onderzoek in Duitse archieven werd verricht naar archivalia die belangrijk zijn voor de geschiedenis van Nederland, zijn de rekeningen van Lichtenvoorde daarbij niet opgevallen, of achtte men, deze rekeningen van te gering belang om ze afzonderlijk te vermelden. Belangstelling voor de oorkonden was er overduidelijk wel. De rekeningen berusten in het Staatsarchiv Münster, archief van het Fürstentum Münster, Landesarchiv, nr. 504.3. De omschrijving in de oude inventaris luidt: "Empfangs- und Ausgaberechnung aus den Ämtern Bredefort und Lichteort de 1519, 1553 et 1554, mit beygesetzter Anmerkung wie sich damals der Goldgulden empfangen und ausgegeben worden".

In de rekeningen werden de inkomsten en uitgaven verantwoord van de bezittingen en het beheer van de goederen van de graaf van Bronckhorst, heer van Borculo, die gelegen waren in het ambt Lichtenvoorde en het ambt Bredevoort. De rekeningen verschaffen een uniek inzicht in de geschiedenis van deze heerlijkheid of, beter gezegd, het ambt Lichtenvoorde in de 16e eeuw. Men kan er een antwoord vinden op vragen als: welke bezittingen behoorden bij het kasteel Lichtenvoorde? Welke inkomsten genoot de eigenaar ervan? Hoe waren de relaties met het naburige ambt Bredevoort, waarin kennelijk veel Lichtenvoordse bezittingen gelegen waren? Men kan er gegevens vinden over het kasteel of het huis Lichtenvoorde zelf, want soms wordt aangegeven welke materialen nodig waren voor herstelwerkzaamheden. Genealogen vinden in de rekeningen veel namen van personen, families en boerderijen terug. Veel van die namen bestaan nu nog in Lichtenvoorde en Bredevoort. Ook vindt men er gegevens over handelscontacten die vanuit het ambt Lichtenvoorde door de heer van Borculo werden onderhouden met naburige en verwijderd liggende plaatsen. Tenslotte, maar zeker niet het minst belangrijk, worden we ingelicht over de verhouding tussen de heer en/of vrouwe en zijn/haar onderdanen in de nederzetting die bij het kasteel was ontstaan. In de rekeningen vindt men de benamingen "de vrijheit" (1519) genoemd, terwijl de inwoners "borgeren" werden genoemd, later is vaker sprake van de aanduiding "het vleck", hetgeen erop duidt dat Lichtenvoorde zich onderop de stedelijke ladder bevond. Een bijzonderheid in de oudste rekening is de vermelding van een pestepidemie, die ook in Lichtenvoorde slachtoffers had gemaakt, waaronder de poortwachter. De pest gaf de rentmeester aanleiding tot de vermelding van enige

bijzonderheden, onder meer over de wacht op het kasteel.

Vragender was wel de belangrijkste buurschap in Lichtenvoorde. De aanwezigheid van een kapel duidt daarop. Deze kapel was zelfs ouder dan die van Lichtenvoorde. De ingezetenen van Lichtenvoorde en Vragender werden op Vastenavond (de dag vóór Aswoensdag) getrakteerd op bier.

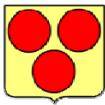
Op veel vragen verschaffen de rekeningen een beter inzicht. Dat is belangrijk, temeer omdat over Lichtenvoorde betrekkelijk weinig bekend is. Kerkelijk behoorde het hele ambt Lichtenvoorde tot de uitgestrekte St. Callixtusparochie van Groenlo, waartoe ook de voogdij Beltrum en de buurschap Dijcke "voor Borculo" gelegen, behoorden. De kerkgeschiedenis is redelijk goed gedocumenteerd (Thielen), maar de "wereldlijke" geschiedenis laat nog veel vragen over. Als de Lichtenvoordse rekeningen ertoe kunnen bijdragen dat het inzicht in de Lichtenvoordse geschiedenis verdiept wordt, dan heeft deze uitgave zijn doel bereikt.

Lichtenvoorde steekt Borculo de loef af wat de rekeningen betreft, want de oudste rekening van de heerlijkheid Borculo, die eveneens berust in het Staatsarchief te Münster, dateert "pas" uit 1580-1581. Overigens is deze rekening ook voor Lichtenvoorde van groot belang. Erin zijn namelijk ook de inkomsten uit en uitgaven voor de Lichtenvoordse en Bredevoordse bezittingen verantwoord. Wellicht is de overname van het bestuur en de administratie door ambtenaren van de bisschop van Münster in 1579, er de oorzaak van dat voor het ambt Lichtenvoorde geen afzonderlijke rekening meer werd overgelegd. Dit is ook een reden voor het bestuur van de Stichting Stad en Heerlijkheid Borculo geweest om de Lichtenvoordse rekeningen uit te geven vóór de oudste Borculose van 1580-1581.

Over de transcriptie

De *Richtlijnen voor het uitgeven van historische bescheiden*, samengesteld in opdracht van het Nederlands Historisch Genootschap en van de Rijkscommissie voor Vaderlandse Geschiedenis, 6e herziene druk (Den Haag, 1988) vormden het uitgangspunt bij de transcriptie van de voorliggende bron. Maar met het oog op het gebruiksgemak voor zoveel mogelijk geïnteresseerden is er voor gekozen de transcriptie zo eenvoudig mogelijk te houden. Zo zal men in de tekst geen voetnoten aantreffen of aanduidingen die het lezen nodeloos ingewikkeld maken of ophouden. De gebruiker/lezer kan wellicht zijn voordeel doen met de volgende opmerkingen over gehanteerde regels bij deze uitgave.

- Tekst en/of getallen tussen schrijvershaken [ ], cursief of niet, of vetgedrukt, is door de bewerker toegevoegd. Wordt het woord gevuld door een vraagteken, dan was het woord onduidelijk. Niet (meer) leesbare (delen van) zinsdelen, woorden of letters worden aangeduid door drie punten tussen haken: [...]. ["*Johan*"] betekent dat deze naam in het origineel op deze plek voorkomt, maar is doorgehaald, kennelijk omdat het een fout was.
- De oude bladzijde-aanduiding is door de bewerker in vette cijfers tussen [ ] aan de tekst toegevoegd. "Oud" wil zeggen, de getypte bladnummers die er door het Staatsarchiv Münster op het origineel zijn geplaatst.
- Afkortingen zijn stilzwijgend opgelost. De Latijnse afkorting van "libra" ("lb") is

- vervangen door het woord "pond" (munstsoort).
- Romeinse cijfers en getallen zijn, voor zover mogelijk, vervangen door Arabische cijfers en getallen. Een enkele keer komt voor: $XV^c = 1500$; $1^c = 100$. Zinsindeling en interpunctie zijn aangepast aan de huidige opvattingen.
- Ten aanzien van de spelling van namen moet opgemerkt worden dat niet altijd uit de tekst opgemaakt kan worden of een woord een familienaam, dan wel functiebenaming is. In het eerste geval is de naam, naar het huidig gebruik, met een hoofdletter geschreven. De belangrijkste spellingsregels, die gehanteerd werden bij de overige woorden, zijn: hoofdletters worden gebruikt waar die thans ook geplaatst zouden worden; de -y- wordt in de transcriptie een -ij- wanneer we op die plek thans ook een lange -ij- schrijven. In de overige gevallen blijft het een y-grek.
- Tenslotte worden woorden aan elkaar geschreven als dat ook thans zou gebeuren.

Henk Nijman, archivaris van Lichtenvoorde, was zo vriendelijk de transcriptie te ontroleren, waarvoor mijn dank.

Eibergen, oktober 1998

Bennie te Vaarwerk

Bij de websiteversie ('tweede druk'). Deze versie is hier en daar aangepast t.o.v. de eerste druk op papier. De woordenlijst is weggelaten, omdat oude woorden nu gemakkelijk en beter op de site 'Historische woordenboeken op het internet' (<http://gtb.inl.nl/>) opgezocht kunnen worden. De oorspronkelijk toegevoegde index op persoons- en familienamen, toponiemen (plaats- en veldnamen) en zaaknamen is gehandhaafd, al zullen de paginanummers niet altijd meer kloppen. Pdf-readers hebben een goede zoekfunctie.
Eibergen, juni 2015, Bennie te Vaarwerk

Literatuur

Blok, P.J., *Verslag aangaande een onderzoek in Duitschland naar archivalia belangrijk voor de geschiedenis van Nederland* (Den Haag, 1888).

A.H. Martens van Sevenhoven, "Lichtenvoorde", in: *Bijdragen en Mededelingen der Vereniging "Gelre"*, deel 37 (1934), blz. 213-221.

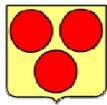
Prothocollum van de breucken beginnende met den jaere 1715, ingeleid door H.G. Nijman, uitgegeven door de Vereniging voor Oudheidkunde te Lichtenvoorde (Lichtenvoorde, 1995).

A.P. van Schilfgaarde, *De graven van Limburg Stirum in Gelderland en de geschiedenis hunner bezittingen. Eerste stuk: geschiedenis en inventaris* (Assen, 1961), blz. 131-132.

Th.A.M. Thielen, *Bijdragen tot de geschiedenis van de katholieke enclave Groenlo-Lichtenvoorde* (Zutphen, 1966), blz. 41-51 en 63-69.

B.H.M. te Vaarwerk, "Een lijst van Nederbourgondische goederen in de heerlijkheid Borculo uit 1583", in: *Kleine Reeks. Verhalen over de geschiedenis van Stad en Heerlijkheid Borculo*, uitgegeven door de Stichting Stad en Heerlijkheid Borculo, nr. 3 (1995), blz. 3-11.

B.H.M. te Vaarwerk, "Een bijdrage tot de geschiedenis van het kasteel en de stad Lichtenvoorde (16^e-18^e eeuw)", in: *De Lichte Voorde, periodiek van de Vereniging voor Oudheidkunde te Lichtenvoorde*, no. 33 (juli 1996), blz. 18-27.

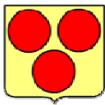
Rekeningen van Lichtenvoorde, 1519-1520, 1553-1555/*Bennie te Vaarwerk*

I

**REKENING VAN SWEDER ROSEHOIRN,
RENTMEESTER VAN LICHTENVOORDE,
VAN DE INKOMSTEN EN UITGAVEN
VAN DE HEERLIJKHEID EN HET AMBT LICHTENVOORDE
EN VAN DE LICHTENVOORDSE GOEDEREN
IN HET AMBT BREDEVOORT,
PASEN 1519 - PASEN 1520**

De omschrijving op het omslag luidt:

"No. 3. Bredefort und Lichtefort. Empfangs- und Ausgaberechnung aus den Ämtern Bredefort und Lichtefort vom Jahr 1519. Hierin ist bemerkt, daß der Goldgulden zu 46 Stüber, der stüber zu 2 Butkens und ein Butken zu 4 Placken in diesem Jahr empfangen und ausgegeben worden."

[1] Rekennonge myns Sweder Rosehoorn van allen den dat ick in der herlycheit in den ampte van Lychtenfort ind oick van eyn dey়l guederen inden ampte van Brederfoort opgeboirt ind ontfanghen hebbe, alss van thobehoeren, renthen, pachten ind van allen anderen opkommynghe, ind oick van allen wess ick wederomme van den opboeren uuytgegheven hebbe, alss mij dat bevalen is van weghen ind bevele dess eedellen ind walgebaren mijns gnedighen vermogenden lyeven jonckeren jonckeren Joestz, here ind greve thot Bronchorst ind Borckeloe, etc., inde der eedeller walgebaeren junfferen jonfferen Mechtelt van den Berghe, grevynne thot Bronchorst ind Borckeloe etc., weduwe, ind voirt der gemeyner ryterschup ind reeden mijns gnedighen lyeven jonckeren vurgemelt, angaende opten hyllighen Paessche daghe datum anno domini dusent vijffhondert ind neggentheyne, ind wederomme uuytgaend opten hyllighen Paessche daghe datum anno domini XV^c ind XX, van itlicken alss hyr nabeschreven volghet, ind den golden gulden heb ick ontfanghen dyt jair thot 45½ tuver, itlicker stuver gerekent voor 2 butkens, idt butken voor 4 placken nae uuytwijzonghe desszer rekenschup dair dyt allent soe medde geslaeten ind gheëndiget is.

[2] Unntfanghen van pachtgelde in den kerspell van Aelthen

Ontfangen van Kloovers guede 1 golden gulden de pondere.

Ontfanghen van Schmynx guede 1 golden gulden de pondere.

Ontfanghen van Bulzynx gued 1 golden gulden de pondere.

Ontfangen van Wolterdynx gued 1 golden gulden de ponder.

Ontfangen van beyde Loeess guederen van en itlicken eynen halven golden gulden, facit 1 golden gulden de pondere.

Ontfangen van Welpeshoeff eynen Arnhems gulden, facit ½ golden gulden de pondere.

Ontfanghen van Ghert Pennonges eynen Arnhems gulden, facit ½ golden gulden de pondere.

Ontfangen van Schulte ther Horst eynen Arnhems gulden, facit ½ golden gulden de pondere.

Ontfangen van der vrouwen then Westendorppe 1 Arnhems gulden, facit ½ golden gulden de pondere.

Ontfanghen van Henrick then Westendorppe eynen Arnhems gulden, facit ½ golden gulden de pondere.

Summa lateris 7 golden gulden.

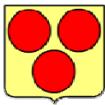
[3r] Ontfanghen van Henrick Schulth Wesselynck offth Then Bullenzen, twee korrenthe gulden, den gulden geboirt voor 20 Deventer butkens, idt butken voor eynen stuver ind dair noch tho eyn oert goltz depondere, facit tzamen 1 golden gulden, 5½ stuver, 3 placken. Ontfangen van Henrick Wesselynck 1 oert golt depondere, facit 9 stuver ind 3 placken.

Unntfanghen van pachtgelde in den kerspell van Wenterswijck

Ontfanghen van Harman then Lutteken Koerschaeth 3 golden gulden van gewychth hije 's jairs ghyfft van eynre hoymaeten gelegen, facit 3 golden gulden.

Ontfangen van Bernt Wyskamppe eynen Rodolphus gulden hije 's jairs ghyfft van eynre maethe, facit ½ golden gulden, 7 stuver, 2 placken.

Ontfanghen van pachtgelde van Ghert Bulzynck wonnende in den kerspell van Aelthen 4

Horns gulden, dye hije alle jair ghyft van der kavensteede hije op woent, facit 2 golden gulden, 10 stuver, 2 placken.

Summa lateris: 6½ golden gulden, 6½ stuver.

[3v] Unntfanghen van pachtgelde in den kerspell van Dynxpelloe

Ontfanghen van beyde Kemynghe van en itlicken ½ Arnhems gulden, facit t'zamen ½ golden gulden.

Ontfanghen van den Schulte then Oesterhaeve eynen golden gulden, facit 1 golden gulden.

Ontfanghen van Luttekij Elskens Jegerynx eynen Arnhems gulden, facit ½ golden gulden.

Ontfanghen van Wylhem then Bryncke eynen Arnhems gulden, facit ½ golden gulden.

Summa lateris: 2½ golden gulden.

[4r] Unntfanghen van pachtgelde in den ampte van Lychtenfoirde

Ontfanghen van Johan ther Krabbenboirch 6 Hornsgulden van eyn stucke landts g'nant der Stroodt, facit 2½ golden gulden, 3 stuver, 2 placken.

Ontfanghen van Henrick Goeldes 5 oert goltz de ponder van eynde maethe g'nant dye Holtmathe, facit: 1 golden gulden, 11 stuver, 3 placken.

Item, dye Woeltmathe hebbet ick, Sweder Rosehoorn, in den selven manyren ind pachten alss zye Herman van Koelen zellighe ind mijn vader gehadt hebben, nemptlickh voor 9 gulden, den gulden gerekent voor 31 stuver Gossellers, dye ick alle jair dair voor betaelt, facit 6 golden gulden, 6 stuver.

Item, dye Biezemathe hebben dyt jair Johan Droisthen ind Wylhem Stoerms gehadt voor 8 gulden, den gulden ad 2 Hornsgulden t'betalen, dairvan ontfanghen 7½ derselver gulden, facit 6½ golden gulden, 16 stuver, 2 placken.

Summa lateris: 16½ golden gulden, 13½ stuver, 3 placken.

[4v] Unntfanghen van thynsghelde, verschennen op Martini in den ampte van Lychtenfoort

Ontfangen van Johan then Sprencellers soenne tho thynss alss van den Peddensompe 1 oelt butken, facit 1 stuver, 2 placken.

Ontfanghen van der vrouwe t'Storxhorst [?] tho thynss alss van der Rouwerhorst, 1 oelt butken, facit 1 stuver, 2 placken.

Ontfangen van Johan Berndes tho thynss 5 Karlscher stuvers alss van den Nijen Raebenkamppe, facit 10 stuver.

Ontfangen van Pauwell Schmynck tho thynss alss uuyter hoefstede Waemels zellighe, 1 oelt butken, facit 1 stuver, 2 placken.

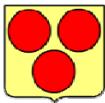
Summa lateris 13½ stuver, 2 placken.

[5r] Unntfanghen van sytters in den ampte van Lychtenfoirde

[verder niets ingevuld]

[5v] Unntfanghen van verstarffen alss van mijns edele lieven jonckeren eyghenre luyden.

[verder niets ingevuld]

[hierbij twee los bijgevoegde aantekeningen:]

Item, alss ick dyt jair van den zyters nycht ontfangen ind geboirt en heb, soe en kan ick mijns edelen lieven jonckeren dair ghene voir de rekenschup van gedoen.

Item, alss dyt jair van mijns edelen lieven jonckeren eyghen luyden nyemans gestorven en is, ind dair nycht van ontfangen hebbe, soe en kan ick dair ghene voir de rekenschup van gedoen.

[6r] Unntfanghen van akeren ghelde in den ampte van Lychtenfoirde ind voirt in den ampte van Brederfoort alss van mijns edelen lieven jonckeren guederen dair geleghen bynt

Item, dye Lychtfoirder Busch hefft dyt jair gedaen ther pachte 33 Philips gulden Dairvan ontfanghen 33 derselver gulden, facit: 30 golden gulden, 7½ stuver ind 3 placken.

Ontfanghen van akeren alss van mijns edelen lieven jonckeren vyer guederen geleghen in den kerspell van Aelthen in der buyschup Lyntelle, 33 Philips gulden, facit 30 golden gulden, 17½ stuver, 3 placken.

Ontfanghen van akeren alss dair van den guede dair dye Kloever up woent 7 gulden, den gulden ad 2 Hornsgulden, facit 6 golden gulden.

Ontfanghen van akeren alss van den hoeff t'Huppell 8 gulden, den gulden ad twen Hornsgulden, facit 6½ golden gulden, 16 stuver ind 2 placken.

Ontfangen van akeren alss van den guede dair Wyskamph op woent 3 gulden, den gulden ad 2 Hornsgulden, facit 2½ golden gulden, 3 stuver ind 2 placken.

Summa lateris 25 golden gulden, 10 stuver, 2 placken.

Summa summarum der gheltreyncthe belopt sych in alles dye ick dyt jair ontfanghen hebbe: 1 pond, 8½ golden gulden, 3 stuver ind 3 placken.

[6v] Unntfanghen van hoenre ind fflass in den ampte van Lychtenfoirde ind voirt in den ampte van Brederfort alss van den guederen myns edelen lieven jonckeren dair gelegen bynt

Van Bartholt Hunynck 1 pair hoenre ind 1 boethe vlasses.

Van Johan Avynck 1 pair hoenre ind 1 boethe vlasses.

Van Engelbert Avynck 1 pair hoenre ind 1 boethe vlasses.

In dem ampte van Brederfoort in Aelthen

Ontfangen:

van Ghert Schmynck 1 pair hoenre ind 1 boethe vlasses.

van Henrick Wolterdynck 1 pair hoenre ind 1 boethe vlasses.

van Johan Lomans 1 pair hoenre ind 1 boethe vlasses.

van Johan ther Braicke 1 pair hoenre ind 1 boethe vlasses.

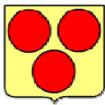
van Johan ther Woirt 1 pair hoenre ind 1 boethe vlasses.

van Lubbert Kloever 1 pair hoenre ind 1 boethe vlasses.

van Lambert then Busche 1 pair hoenre ind 1 boethe vlasses.

van Ghert Pennonges 1 pair hoenre ind 1 boethe vlasses.

van Henrick Schulte Wesselynck 1 pair hoenre ind 1 boethe vlasses.

In den kerspell van Wenterswijck

van Schulte t'Huppelo 1 pair hoenre ind 1 boethe vlasses.

van Berns Wyskampe 1 pair hoenre ind 1 boethe vlasses.

van Harman then Lutteken Koerschaete 1 pair hoenre ind 1 boethe vlasses.

Suma huius 29 hoenre ind 16 boethen vlassz.

[7r] Unntfangen van wasrenthe in den ampthe van Lychtenfoirde op Martini verschennen

Ontfangen:

van Johan Marckerynck ½ pundt wassz.

van Ghert Marckerynck ½ pundt wassz.

van Johan ther Knyppenborch 1½ pundt wassz.

van Johan Schomaker 1 pundt wassz.

van jonffer Jutthe Sronden ½ pundt wassz.

van Bernt Poireners 1 pundt wassz.

van Frederick Alphers 1 pundt wassz.

van Johan Berndes ½ pundt wassz.

van Henrick Berndes 3 pundt wassz.

van Henrick Schroers 3 pundt wassz.

van Bernt Smeynden 1 pundt wassz.

van Mette Sween 3 pundt wassz.

van Henrick Goldes 1 pundt wassz.

Albert Raeben betait 1 pundt wassz.

van Johan Gyrkynck, Henrixzonne 3 pundt wassz.

Summa huius 20 pundt wassz.

[7v] Unntfanghen van pachtvarcken in den ampte van Lychtenfoird ind voirt in den ampte van Brederfort alss van den guederen mijns edelen lieven jonckeren dye dair inne gelegen bynt

Ontfanghen:

van Bartholt Hunynck 2 pachtvarcken.

van Johan Avynck 1 pachtvarcken.

van Engelbert Avynck 1 pachtvarcken.

In den kerspell van Dynxperloe

Ontfanghen:

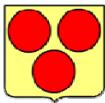
van den Schulte then Oesterhaeve 8 pachtvarcken.

In den kerspell van Aelthen

Ontfanghen:

van Henrick Wolterdynck 1 pachtvarcken.

van Harman Schurynck 1 pachtvarcken.

van Schulte ther Horst 1 pachtvarcken.
van [voornaam niet ingevuld] Bulzynck 1 pachtvarcken.
van Henrick Wesselynck 2 pachtvarcken.
van Henrick Schulte Wesselynck 2 pachtvarcken.
Summa huius 20 pachtvarckene.

Item, dess thane offte summa van hoenre, fflass ind voirt varckenne ind wass hebbe ick mijn edelen lieven jonffer gesant alssz oere gnaede mij dat hefft laethen wettighen, soedat ick dair anders gheen voirder rekenschup oder bewijss van gedoen kan.

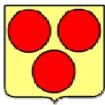
[8r] Unntfanghen van pachtzaeden in den ampte van, dat dyt jair ther garven gebracht is
Ontfangen:

van Engelbert ["*Johan*"] Avynck 12 molder roggen, 9 molder boickweythen, 2½ molder haveren myn 1 spynct.
van Johan Avynck 11 molder, 1 scepell roggen, 7 molder 1 scepell boickweyte ind 1 scepell haeveren.
van Bartholt Hunynck 11 molder 1 scepell roggen, 7 molder 1 scepell boickweyte ind 1 scepell haveren.
van Harman Gosschalx 1 molder manckzaits, ½ molder roevezaits.
van Albert Raeben 2 molder roggen, 3½ schepell boickweyte.
van Johan ther Knyppenboirch 3 scepell, 1 spynct roggen.
van Ghert Bytmans 5½ scepell boickweyten.
van den guede ind lande Boirchynck 3½ molder 1½ scepell roggen, 1½ molder boickweyten, 1 molder haveren.
Summa lateris 41 molder ½ scepell roggen, 27 molder 1 scepell boickweyten, 1 molder manckzaits, 4 molder haveren, 2 molder roevezaits.

[8v] Unntfanghen van pachtzaed in den ampte van Brederfoirt, alss van de guederen myns edelen lieven jonckerens dye dair geleghen bynt

Ontfangen:

van Ghert Schurync 3 molder roggen ind 9 molder boickweyten.
van Henrick Wolterdynck 2 molder roggen, ind dyt jair anders nycht van hon ontfanghen want sijn huys brande myt al den zaede.
van Ghert Bulsynck 3 scepell roggen ind 7 scepell boickweiten.
van Derick Bulsinck 1 molder roggen ind 1½ molder boickweiten.
van Wylhem Bulsynck 2½ molder boickweiten.
van Johan Lomans 3½ scepell 1 spynct roggen ind 7½ molder 1 scepell boickweiten.
van Johan ther Braicke 3½ scepell 1 spynct roggen ind 6½ molder 3 spynct boickweiten, ½ molder haveren.
van Johan ther Woirt 4½ molder, ½ scepel roggen ind 3½ molder boickweyten.
van Wolter then Enckhaene [waarschijnlijker: *Enckhaeve*] 4½ molder roggen ind 11 molder boickweyten, 1½ molder haveren.
van Lubbert Kloever 2 molder roggen ind 11 molder, 1 scepell boickweiten.

Summa lateris 19 molder roggen ind 1 scepell, 54½ molder 1½ scepell boickweyten, inde 2 molder haveren.

[9r] Noch untfanghen van pachtzaede in den ampte van Brederfoirt

Ontfangen van Ghert Pennonges 1½ molder roggen, 3½ molder boickweyten ind 3 scepell haveren.

Ontfangen van Lambert then Bussche 1 molder roggen ind 5 molder boickweyten.

Ontfanghen van Johan Wolterdynck 1½ molder, 1 schepell boickweyten.

Ontfanghen van Henrick then Bullenzem 3 molder roggen ind 10 molder, 1 scepell boickweyten.

Ontfangen van Johan Vockynck 2½ molder roggen.

Ontfanghen van Bernt then Mollenkampe 2 molder roggen.

Ontfangen van Kappert 2 molder roggen.

Ontfangen van Bernt Wyskampe 5 molder boickweyten.

Ontfanghen van Schulte t' Huppell 5½ molder boickweyten ind 1½ molder 1 scepell haveren.

Summa lateris 31 molder boickweiten, 11½ molder, 2 scepell roggen ind 2½ molder haveren.

[9v] Unntfanghen van mijns eedellen lyeven jonckeren saede dat then Lychtenfoirde in den bouwhuys ind voirt in den koernbarch ther garven gelecht is, ind belopt sych in alles: 52 molder, 1½ spync roggen, 12 molder, ½ scepell boickweyten, 3 molder manckzaits, 2 molder, 1½ scepell haveren.

Unntfanghen van mijns eedellen lyeven jonckeren saede, dat dyt jair van der wyndemollen then Lychtenford gekommen is, ind belopt sych in alles, ut sequitur:

nemptlike: 1^c ind 1 molder roggen, 15½ molder boickweyten, 12 molder moltzaits.

Allet nae vermoghen der karffstocken.

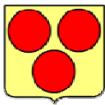
Summa lateris: 153 ind 1½ spync roggen, 22½ molder, ½ scepell boickweyten, 3 molder manckzaits, 12 molder moltzaits, 2 molder, 1½ scepell haveren.

[10r] Summa summarum van allen saede ick dyt jair ontfanghen hebbe, soe dat dye roghe sych belopt nae uuytwysonghe dessz rekenschup in alles 225 molder roggen; dye boickweyte sych belopt in alles 135½ molder, 1 scepell boickweyten; roevezaet sych belopt in alles ½ molder; manckzaet ind moltzaet t'zamen in alles sich belopt 16 molder; dye haever in alles sych belopt 10½ molder 1½ scepell.

Item, van dess jair hebbe ick verkofft 10 molder roggen, dat molder voir 26 stuver Gosselers, soe dye marckganck gewest is, facit 5½ golden gulden 10 stuver ind 2 placken.

Item, noch verkofft 10 molder roggen, dat molder voir 28 stuver Gossellers, soe dye marckganck dair aff gewest is, facit 6 golden gulden 7 stuver.

[10v] Dyt nabescreven is dat een Joest van Graess, an den scholaster van Vreden, an den heren van den Groethen Buyrloe, an Johan van Raesfelt, een Derick Vaechdes, een den twen

heren Henrick Laerbargen tho Brederfoirt, tho Brederfoirt in der vlecke ind opten huyss, ind voirt ind gasthuys tho Bocholt, uuyt bevell mijns eedellen jonfferen, dat men jairlike renthe uuyt mijns edelen lieven jonckeren guederen in den ampte van Brederfoirt geleghen plecht t'betalen.

Betaelt aan Joest van Graess tho Winterswijk een rogghenrenthe

Dye schulte then Oesterhave hefft dyt jair betailt aan Joest van Graess 29 molder roggen.

Henrick Wolterdynck betailt 2½ molder roggen.

Ghert Schurynck betailt 8 molder 1 scepell roggen.

Derick Bulsynck betailt 3½ molder roggen.

Johan Lomans betailt 1 molder roggen.

Johan ther Braicke betailt 3 molder, 1 scepell roggen.

Lubbert Kloever betailt 4 molder 1 scepell roggen.

Ghert Pennynx betailt 3½ molder 1 scepell roggen.

Johan then Bryncke betailt ½ molder roggen.

Schulte ther Horst betailt 1½ molder 1 scepell roggen.

Ghesken then Westendorp betailt 1 molder 1 scepell roggen.

Henrick then Westendorp betailt 1 molder 1 scepel roggen.

Ind ick, Sweder Rosehoirn, hon dair noch tho gedaen 1 scepell rogge dat ander renthen ontbrack.

Summa huius 60 molder roggen.

[11r] Betailt an den scholaster van Vreden

Dye Schulte t'Huppele betailt 3½molder, 1 scepell roggen.

Bernt Wysskampe betailt 6 molder roggen.

Symmelt betailt an den scholaster 4 molder roggen.

Hobbenacken betailt 2 molder roggen.

Johan in den Haghien betailt 3 scepell roggen.

Ind ick Sweder Rosehoirn hon noch gesant van den solder dat an der renthe ontbrack 3½ molder roggen.

Summa huiuss 20 molder roggen.

Betailt an den heren van Buyrlœ dat zye jairlix hebben van den theynd

Ghert Schurynck betailt 1½ molder, ½ scepell roggen.

Johann Wolterdynck betailt 1½ molder roggen.

Wylhem Bulzynck betailt 1½ molder roggen.

Johan ther Braeck betailt ½ molder 1½ spynct roggen.

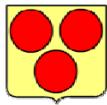
Johan Lomans betailt ½ molder ½ spynct roggen.

Karstken then Noirtkampe betailt ½ molder ½ scepell roggen.

Summa huius 6 molder roggen ind 1½ scepell.

Betailt aan Johan van Raesfelt tho Boicholt

Wolter then Eynchaeve an hon betailt 1½ molder roggen.

[11v] Betailt in 't gasthuys t'Boicholt:

Lubbert Kloever betaitl $\frac{1}{2}$ molder 1 scepel roggen.

Betaitl an Derick Vaichdes tho Winterswijck:

Herman then Lutteken Koerschaeten betaitl $1\frac{1}{2}$ molder roggen.

Ind ick Sweder Rosehoirn hem noch gesant $\frac{1}{2}$ molder roggen.

Betaitl aen beyden heren Henrick Laerbargen tho Brederfoirt

Henrick then Bullenzem betaitl aen den oelden heren Henrick Laerbargen 4 molder roggen.

Ind aen den jongen heren Henrick betaitl 1 molder, 1 scepell.

Betaitl tho Brederfoirt tho theynden opten huyss in der stat

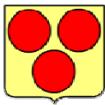
Wolter then Eynchave betaitl $2\frac{1}{2}$ molder roggen.

Johan ther Woirt $\frac{1}{2}$ molder $\frac{1}{2}$ scepell roggen.

Betaitl aen den heren Johan van Komippen tho Vielen

Lambert then Bussche betaitl 5 molder roggen.

Summa summarum in alles facit 104 molder roggen.

[12r] UUYTGHYFFTE

Item, in dess vurschenen jaere hebbe ick, Sweder Rosehorn, wederomme t'geghen dat opboeren uuytgegheven van weghen ind bevelle dess eedellen ind walgebaeren mijns gnedighen lyeven jonckeren Joestz, heren ind greven thot Bronchorst ind Borckeloe etc., ind der eedeller walgebaeren mijner vermoghender liever jonfferen Mechtelt van den Berghe, grevynne thot Bronchorst ind Boirkeloe, etc., weduwe, van en itliche alss hyr nabeschreven volghet, rekenne ind bewijze den golden gulden oick thotten 4½ stuver, ider stuver 2 butkens, itliche butken 4 placken, alss ick in den ontfanghen ind opboeren hebbe gedaen.

[12v] Item, mijn eedellen lyeve jonffer gesant tho Eertbeecke 10 molder roggen ind 10 molder moltzaits by twen waghene. Bij itliche waghen 2 luyden den selven itliche eyns, dye kost gegeven, rekenne itliche eyns voir dye kost 1 stuver.

Ind itlichen twen luyden oick gegeven 3½ butkens tho tollegelde ind 2½ butken tho thergelde, facit t'zamen 10 molder roggen ind 10 molder moltzaits ind 10 stuver [*De rest is onleesbaar doorgehaald*].

Uuyt bevelle mijns eedellen lieven jonfferen hebbe ick item gehadt meyster Johan Thymmerman selffs anderd 2 daghe lanck , ind hebben dye hoelteren eder balckenne daele ind neder gehouwen, ind voirt bezeydt, dye mijn eedelle jonfferen den Mynrebroederen tho Deventer hefft gegheven, denselven meyster vurgemelt, doe medde gegheven 3½ stuver tho verdryncken mytten huysluyden dye hon hulpen dye boemen stortten ind dairtho hon 's dages gegeven t'loen 12 butken myt sijnen knecht ind 2 daghe selffs ander de dye kost, rekenne hon voir dye kost itliche 's dages 5 butkens, facit t'zamen: ½ golden gulden, 2½ stuver ind 2 placken.

Item, gehadt 2 gebaeden waghene, by itliche waghen 2 vuerluyde dye dat holt vurschreven tho Deventer fuyrden thotte Mynrebroederen. Den selven itlichen 2 luyden gegheven 2½ butken tho thergelde, ind 3½ butken tho tollegelden, ind itlichen eyns dye kost, rekenne hon itlichen voir dye kost 1 stuver, facit t'zamen 10 stuver. [*De rest is onleesbaar doorgehaald*].

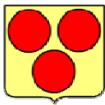
Summa lateris 10 molder roggen, 10 molder moltzaits, ½ golden gulden, 23 stuver, 2 placken.

[13r] Item, uuyt bevell myns eedellen lyeven jonfferen hebbe ick eyn holt laeten daele houwen dair men ryen aff scnijden solde. Ind dye selven tho Ertbeecke wesen solde dy an 3 gebaeden luyden tho gehadt dye dat holt daele houwen ind toepten ind uuytschnoyden. Den selven itlichen 1 dach dye mytken kost gegeven ind dit ongerekent.

Item, gehadt 1 thymmerman selffs onderd 1 dach ind hefft dat holt vurschreven behouwen, den meyster gegeven 12 butken mytten knecht ind itlichen 1 dach dye kost. Rekenne itlichen 's dages voir dye kost 5 butkens, facit t'zamen 11 stuver.

Item, gehadt 1 dach 6 gebaeden scnijder dye van den holten vurschreven 52 ryen gscneden hebben, den selven gegeheven 1 dach dye kost. Rekenne itlichen 's dages voir dye kost 5 butkens, facit 15 stuver.

Item, dye selve ryen vurschreven mijner eedeller liever jonffer gesant tho Ertbecke myt 2 waggenne, by itlichen waghen 2 vuuerluyden, den selven itlichen twen gegeven 3½ butken

tho tollegelden, ind $2\frac{1}{2}$ butken tho thergelden, ind itlicken gegheven eyns dye kost. Rekenne itlicken voir dye kost 1 stuver, facit t'zamen 9 stuver 8 placken.

Summa lateris $\frac{1}{2}$ goldgulden, 13 stuver, 2 placken.

[13v] Item, uuyt bevelle myns eedellen lieven jonfferen hebbe ick gesant Harman Straetman tho Doesborch: 11 molder roggen bij eynen gebaeden waghen dair 2 vuorluyden bij weren, den selven gegheven $3\frac{1}{2}$ butken tho thollegelden, ind $2\frac{1}{2}$ butken tho theergelden, ind itlicken eyns dye kost, rekenne itlicken voir dye kost 1 stuver, facit t'zamen 11 molder roggen ind 5 stuver.

Item, uuyt bevell mijns eedellen jonfferen hebbe ick Frederick Dubbeldes tho Grolloe gedaen 4 molder roggen van der mollen then Lychtenfoird, dair hije mijn eedeller liever jonffer thuffellen ind schoene voir hefft gemackt, facit 4 molder roggen.

Item, mijnre eedellen lieven jonfferen selffs personeljcke thoe Eertbeeck gebracht 7 gulden, den gulden ad twen Hornsgulden gerekent, facit 6 goldguldens.

Item, Bernt van Voirden, vaghet, gedaen $\frac{1}{2}$ molder roggen in der krencht en thijt dair hye den arbeyders ind vuoeder luyden dye mijns eedellen lieven jonckeren saedt van den lande in den koernebarghe fuyrden myckenaff lyeet backen, facit $\frac{1}{2}$ molder roggen.

Summa lateris: $15\frac{1}{2}$ molder roggen, 6 golden gulden, 5 stuver.

[14r] Item, 2 leemdeckers gehadt 6 daghe lanck, dye dat huys baeven gescyndelldecket hebben ind gestoppeth, voirt wair des van noeden opten huyss t'doen was, denselven itlicken 's dages 6 butkens t'loene gegeven ind dye kost, rekenne itlicken 's dages voir dye kost 5 butkens, facit 1 golden gulden, $20\frac{1}{2}$ stuver.

Item, gehadt 3 gebaeden luyden 1 dach dye om de olymollen dye wenden geleemt hebben, ind voirt in den bouwhuys den selven dye myckenkost gegheven, ind ongerekend.

Item, gehadt 6 gebaede waghene 1 dach dye den leem vvoerden dye de deckers opten huyss verleemden inde verarbeyden, den selven eyns dye vuellekost gegeven, rekenne itlicken voir dye kost 1 stuver, facit 6 stuver.

Item, soever ind nae gehadt 10 gebaeden waghene dye thuynryser gefuyrt ind gebracht hebben dair dye wall baven omme den huyss ind voirt dye plaez mett gestoppet ind gevoellet woirt ind getuynt is dye ingevallen was ind sych vertreden hadde. Denselven gegeven dye myckenkost, ind ongerekent.

Summa lateris $1\frac{1}{2}$ golden gulden, $3\frac{1}{2}$ stuver, 2 placken.

[14v] Item, gehadt 3 gebaeden kaeren myt 2 oplaeders offte vaetters 1 dach dye baven opten plaezte ind huys sandt gefuyrt hebben, dair men den plaez ind wall om stackette medde gevullet ind gestoppet hefft, den selven 5 dye myckenkost gegheven, ind ongerekent.

Item, gehadt 6 g'baeden luyden 1 dach, dye dat verrijss van den plaitze ind walle om stackette wederop geworpen ind geschaeten hebben dat neder gevallen was. Den selven 1 dach dye myckenkost gegheven, ind ongerekent.

Item, gehadt 2 gebaeden waghene myt 2 vuerluyden ind 2 opladers (dye leem gefuyrt hebben dair dye plaez ind wall omme), 1 dach lanck den stacketten medde gevullet

gestoppet ind wederop gemaickt woirt. Den selven vuorluyden eyns dye kost gegheven, rekenne itlicken voir dye kost 1 stuver, facit 2 stuver. Ind den twen oplaeders gegeven dye myckenkost ind dye ongerekent.

Item, gehadt soe voir ind nae 10 gebaeden manne 1 dach dye den wall ind plaitze om den stackette getuynt hebben. Ind voirt dye thuynstacken gescharpet hebben. Denselven itlicken 1 dach gegheven dye myckenkost, ind ongerekent.

Summa lateris [verder niets ingevuld].

[15r] Item, eynen walmeister gehadt 2 daghe lanck dye den plaez ind wall umme den stacketen weder opgemaickt ind gevullet hefft dye sych vertreden hadde ind neder gerezen was. Den selven gegeven 2 Brabans stuver 's dages ind 2 daghe dye kost, rekenne hon 's dages voir dye kost 5 butkens, facit t'zamen $1\frac{1}{2}$ stuver.

Item, op dat akeren van den Lychtenfoirder busche synt bij der keerssen ind anders dat ick uuytgelacht hebbe toenrade gegaen $2\frac{1}{2}$ Horns gulden, facit $\frac{1}{2}$ golden gulden, $6\frac{1}{2}$ stuver ind 2 placken.

Item, alss ick dat akeren besach opten 4 guederen in Lyntell gelegen in den kerspell van Aelthen, synt toenrade gegaen $7\frac{1}{2}$ pundt, facit $1\frac{1}{2}$ golden gulden, $6\frac{1}{2}$ stuver, 2 placken.

Item, alss ick dat akeren besach opten hoff t'Huppell, doe dair op toenrade gegaen 3 pundt, facit $\frac{1}{2}$ golden gulden, 7 stuver.

Item, alss ick dat akeren besach op ten guet dair dye Kloever op woent, doe dair op toenraed gegaen, $2\frac{1}{2}$ pundt ind $2\frac{1}{2}$ stuver, facit $\frac{1}{2}$ golden gulden $4\frac{1}{2}$ stuver ind 2 placken.

Item, alss dat akeren ter pacht woirt uuytgedaen, dair dye Wyskamp op woent, doe dair op toenraed gegaen $1\frac{1}{2}$ pundt ind $2\frac{1}{2}$ stuver, facit $17\frac{1}{2}$ stuver.

Summa lateris 4 golden gulden, 9 stuver, 2 placken.

[15v] Item, uuyt bevell mijns eedellen lieven jonfferen hebbe ick oere genaede gekofft 31 ryen, voir itlicke rye betailt eynen raderwytpennynck, facit 1 golden gulden, 9 stuver ind 2 placken.

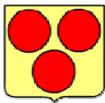
Item, dyeselve ryen hebbe ick mijn eedellen lieven jonffer tho Eertbeecke gesant bij eynen waghen ind 2 ["*vvoerder*"] vvoerluyden. Denselven gegheven tho thollegeld $3\frac{1}{2}$ butken ind $2\frac{1}{2}$ butken thergeld. Ind itlicken eyns dye kost. Rekenne hon voir dye kost itlycken 1 stuver, facit 5 stuver.

Item, uuyt bevelle mijns eedellen leven jonfferen hebbe ick tho Bronchorst gesant 15 molder hexelles bij eynen waghen, dair 2 vvoerluyden bij weren. Denselven gegeven $2\frac{1}{2}$ butken tho thollegeld, ind $2\frac{1}{2}$ butken thoe theergeld, ind itlicken eyns dye kost. Rekenne itlycken voir dye kost 1 stuver, facit 5 stuver.

Item, eynen stroescnijder gehadt $2\frac{1}{2}$ dach, dye dat hexell vurschreven g'scneden hefft, 5 scepell voir 1 butken. Denselven $1\frac{1}{2}$ dach dye kost gegheven. Rekenne hon 's dages voir dye kost 5 butken, facit t'zamen 9 stuver, 3 placken.

Summa lateris $1\frac{1}{2}$ golden gulden, $5\frac{1}{2}$ stuver myn 1 placke.

[16r] Item, mijn eedeller liever jonffer gesant tho Eertbeecke, soe voir ind nae alss oere g'haede my dat hefft laethen wettighen, 1000 koecken bij 2 waghenne, bij itlicken waghen 2

vvoerluyde. Denselven ["*gegeven*"] itlicken waghen gegheven 3½ butken tho thollegeld, 2½ butken thoer thergeld, ind itlicken eyns dye kost. Rekenne itlicken voir dye kost 1 stuver. Facit t'zamen 10 stuver.

Item, mijns eedeller liever jonfferen tho Eertbecke gesant 9 mandekaelen. Dye mande gekofft voir 17 Gossellers, facit 3 golden gulden 16½ stuver.

Item, den ffuyrman dye zye vvoerden gegheven 3½ butken tho thollegelde, 2½ butken tho theergelde ind eyns selffs anderde dye kost. Rekenne itlicken voir dye kost 1 stuver, facit t'zamen 5 stuver.

Item, uuyt bevell mijns eedeller liever jonfferen hebbe ick mijns eedeller liever jonfferen gesant 9 Hornsgulden ind 1 Schryckenbarger bij oere g'naden baede Johan then Tholl. Facit 4 golden gulden.

Summa lateris 1000 roevekoecken, 7½ golden gulden, 8½ stuver, 2 placken.

[16v] Item, alss mijns eedeller liever jonckeren ind eedellen lieven jonfferen raeden tho Schaer weren in den kloester, ind Johan Droist [...] dair t'moethe qwemen, schenckten zye doe ther thijt den heren van Schaer 2 molder rogghen voir wijn ind kost, ["*ick betailt hebbe*"] facit 2 molder roggen.

Item, alss mijn eedeller liever jonffer my schryfftliche lyet wettighen dat ick Johannes van Lyll ind putzeller t'Groeloe t'moethe solde kommen, alss ick gedaen hebbe, dye selven doe dair verdaen 22 kanne wijns. Voir itlickie kanne wijns hebbe ick betailt 2 raderwytpennongen, facit 1½ golden gulden, 9 stuver ind 2 placken.

Item, mijner edeler liever jonffer gebracht selffs personeliche tho Ertbeecke 16 Hornsgulden, facit 39 golden gulden.

Item, myner eedeller liever jonffer noch gesant tho Borckelloe bij oere genaeden baede Johan then Tholle 4 Philipsgulden, facit 3½ golden gulden, 3 stuver ind 2 placken.

Summa lateris 2 molder roggen, 44 golden gulden, 12½ stuver.

[17r] Item, uuyt bevell ind van weghen mijner eedeller liever jonffer hebbe ick betailt an dye Matersche t'Grolle int beghijnenkloester 15 Hornsgulden ind 16 stuver alss van 20 ellen ind 3 vyrdell kleyns doicks. Facit 6½ golden gulden, 12 stuver inde 2 placken.

Item, gehadt 2 gebaeden manne 1 dach dye dat holt hebben helpen daele houwen ind gereydet offt getoppet dair men dye plaeten ind zaelen affmaickth dye onder dye vornster poirth gelecht ind gemaickt worden. Den selven 1 dach dye myckenkost gegeven, ind ongerekent.

Item, eynen thymmerman gehat selffs anderd 5 daghen lanck. Ind hebben gearbeit an den poirthuysken voir der voirnster poirten, dat sych vertreden ind vertaghen hadde ind neder vallen wolde. Ind voirt hebben zye dat holt helpen houwen, bereyden ind gethymmert dair dye plaets ind zaelen vurschreven, onder dye vornster poirte affgemaickt worden. Den meyster s'dages gegeven mytten knechten 10 butkens t'loene. Ind itlicken 5 daghe dye kost, rekenne itlicken 's daghe voir dye kost 5 butkens. Facit t'zamen 1 golden gulden, 4½ stuver.

Summa lateris: 7½ golden gulden, 16½ stuver, 2 placken.

[17v] Item, gehadt eynen thymmerman g'nandt Johan Gyrync, selffs anderde 22 daghe

lanck, ind hebben gearbeit then irsten an den haelten t'houwen, ind t'bereyden dair dye nije homeye affgemaickt is voir der vornster poorte. Thon anderen soe hebben zije dye homeye gethymmert ind van den gronde op ryede gemaickt. Den meyster mytten knechten 's dages t'loen gegheven 10 butkens. Ind 22 daghen mytten hillighen daghs der 4 was. Itlicken dye kost gegeven. Rekenne itlicken 's dages voir dye kost 5 butkens. Facit t'zamen 5 golden gulden ind 3½ stuver.

Item, noch gehadt 4 gebaeden manne 2 daghe lanck dye de boemen hebben helpen stoetten, toeppen ind reyden dair dye nije hoemeye affgemaickt is. Denselven 2 daghe dye myckenkost gegheven, ind ongerekent.

Item, gehadt 2 gebaeden waghennen 1 dach. Ind bij itlycken 2 fuyrluyden dye dat holt t'zamentlicken gefuyrt hebben, dat thotter nyen hoemeyen ind voirt ander voornster poirten verthymmert ["*verthymmert is*"]. Den selven itlicken eynen dach dye kost gegheven.

Rekenne itlicken voir dye kost 1 stuver. Facit 5 stuver.

Summa lateris: 5 golden gulden, 7½ stuver.

[18r] Item, gehadt 6 gebaeden scnijders 1 dach dye dat holt gescneden hebben dat an der nyer homeyen gekommen ind verthymmert is. Den selven itlicken 1 dach dye kost gegheven. Rekenne itlicken voir kost ind byr 5 butken. Facit 15 stuver.

Item, noch gehadt 4 scnijders 2 daghe lanck ind hebben dat holt oick helpen scnijden dair dye hoemeye aff gethymmert is. Den selven oick itlicken 2 daghe dye kost gegheven.

Rekenne itlicken 's dages voir dye kost 4 butken. Facit 20 stuver.

Item, mijner edeller liever jonfferen tho Eertbeecke gesant 52 thuynstaeken, itlicken 6 voedt lanck, myt 2 waghenne bij itlicken waghen 2 vuirluyden. Den selven itlicken waghen gegheven 3½ butken tho thollegelde, 2½ butken tho thergelde. Ind itlicken eyne dye kost. Rekenne itlicken voir dye kost 1 stuver. Facit t'zamen 10 stuver.

Item, uuyt bevell ind vanwegen mijns edellen lyeven jonckeren ind edeller lyever jonfferen hebbe ick Johan van Raesfelt tho Boychoelt betaylt vijff golden guldens van gewychte. Facit 5 golden gulden.

Summa lateris 5½ golden guldens, 12 stuver, 2 placken.

[18v] Item, gehadt eynen thymmerman g'nant JohanGyrkynck selffs anderde 3 daghe lanck. Ind hebben dat holt gehouwen dair dye vurschreven thuynstaicken aff gemaickt ind bereyt worden. Ind hefft dye thuynstaeken voirt helpen houwen ind bereyden. Den selven meyster ["*gegeven's dages*"] mytten knechten 's dages gegeven 10 butken. Ind itlicken daghe dye kost.

Rekenne itlicken 's dages voir dye kost 5 butkens. Facit ½ golden gulden, 7 stuvers ind 2 placken.

Item, eynen dach gehadt 6 gebaeden manne dye de thuynstaeken hebbet helpen houwen, bereyden ind scarpen dye mijner edeller lyever jonffer tho Ertbecke gebracht woirden. Den selven itlicken eynen dach dye myckenkost gegheven en ind ongerekent.

Item, uuyt bevelen ind vanwegen mijns edellen lyeven jonckeren ind edeller lyever jonfferen hebbe ick betaylt 25 gulden, den gulden ad twen Hornsgulden, alssz van den peerde mijns jonckeren gnaden medde in Ffrancrijcke namen. Facit 21 golden gulden, 20

stuver.

Item, uuyt bevelle mijner edeller lyever jonfferen hebbe ick Evert van Lyntelloe tho Brederfoort gesant 5 molder roggen. Facit 5 molder roggen.

Summa lateris 22 golden gulden, 4 stuver, 4 molder roggen.

[19r] Item, uuyt bevell ind vanweghen mijner edeler liever joofferen, hebbe ick den smydt tho Boicholt gesant 14 molder ind 1 schepell rogge dye mijns edeler liever jonfferen waghen besclagen hefft. Facit 14 molder, 1 schepel rogge.

Item, 2 gebaeden waghene gehadt. Ind by itlicken waghen 2 luyden dye den roggen vurschreven tho Boicholt brachten. Den selven gegheven 1 raderwytpennynck tho thergelde. Ind itlycken eyns dye kost. Rekenne itlycken voir dye kost 1 stuver. Facit t'zamen 5½ stuver, 2 placken.

Item, uuyt bevelle mijner edeller liever jonfferen hebbe ick jonffer van Ghemen gesant tho Zutphen 16 molder rogge bij twen waghene. Ind bij itlycken waghen waren 2 fuyrluyden. Den selven itlycken waghen gedaen 3½ butken tho thollegelde, 2½ butken tho theergelde, ind itlycken eyns dye kost. Rekenne itlicken voir dye kost 1 stuver. Facit t'zamen 16 molder rogge ind 10 stuver.

Summa lateris: 30 molder, 1 schepell roggen, 15½ stufer ind 2 placken.

[19v] Item, uuyt bevelle mijner edeller lyever jonfferen hebbe ick Henrick van Tryest tho Brederfoort gesant 20 molder roggen.

Item, uuyt bevelle myner edeller lyever jonfferen hebbe ick mijnen broder Henrick Rosehorn gedaen 10 molder roggen hije 's jaers hefft uuyt Eertbeecke. Facit [*niets ingevuld*].

Item, uuyt bevelle mijner edeller lyever jonfferen hebbe ick gedaen Pauwell onss poirtener 4 molder ind 1 scepell rogghen, alss van sijn verdienstes halven. Facit 4 molder, 1 scepell roggen.

Item, den vyer byddenden oerden itlycken gegheven 1 scepell roggen. Facit 1 molder roggen.

Item, den scholaster van Vreden gesant van den solder then Lychtenford 3½ molder roggen. Dat hon noch van sijn jairlix renthe ontbrack. Facit 3½ molder roggen.

Item, den vuoriman gegeven eyns dye kost dye den roggen hon brachten. Rekenne voir dye kost 1 stuver. Facit 1 stuver.

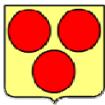
Summa lateris: 38½ molder, 1 scepell roggen ind 1 stuver.

[20r] Item, allss onss poirtener then Lychtenfoird omme der starften willen ind pestelentien ewich gegaen was, doe van stondt een noedtzhalven eynen anderen poirtener gekreghen. Denselven doe 2 maent lanck dye kost gegheven. Rekenne hon 's dages voir dye kost 5 butkens. Facit 3 golden guldens, 3½ stuver.

Item, Derick Vaecgdes tho Wenterswijck gedaen ind gesant ½ molder roggen van den solder dat hon noch van der jairlix renthe ontbrach. Facit ½ molder roggen.

Item, Joest van Graess gesant 1 scepell roggen dat noch achterstedich was. Facit 1 scepell roggen.

Item, uuyt bevelle mijns gnedighen leven jonckeren ind eedelle lieve jonfferen hebben dess

nabeschreven knechten bij mij then Lychtenfoird opten huyss ind voirt in der vrijheit in dyenst geleghen in der pestelencyenthijt. Ind itlicken ther maent gegheven 1 gulden ind voirt eyn thijt lanck myt mij in dye kost gegaen. Ind oick uuyter harbergen van den wert geqwytet alss hyr nabeschreven volget:

Item, Henrick Beyer 4 maent lanck in dyenst gelegen ind hon ther maent gegeven eynen gulden, den gulden ad twen Horns guldens gerekent. Facit 3 golden gulden, 20 stuvers.

Summa lateris 6½ golden gulden, 2 placken, 3 scepell roggen.

[20v] Item, Henrick Beyer vurgemelt bij mij in kost gegaen 9 weken lanck ind 4 daghe, rekenne hon 's daghes voir dye kost ind byer t'zamen 4 stuver brabans. Facit 10 golden gulden, 3 stuver ind 2 placken.

Item, noch Henrick vurgemelt uuyter harberghen geqwytet ind hon den wert affgedaan, nemptlycken in Ghert Marckerynx huyss 6 Horns gulden 6½ stuver, ind in dess vaechdes huyss Bernt van Voirden [...] 1 pondt. Facit 3 golden gulden, 2 stuver.

Item, Henrick Gheck 7½ maent in dyenst geleghen, hon ther maent gegheven eynen gulden. Facit 6 golden gulden, 20 stuver.

Item, Henrick vurgemelt myt mij in kost geghaen 5 maent lanck ind 3 weken, rekenne hon 's dages voir kost ind byer t'zamen 4 stuver Brabans. Facit 23 golden gulden.

Summa lateris: 42 golden gulden ind 2 stuver.

[21r] Item, noch Henrick Gheck vurgemelt affgedaan ind geqwytet van den wert, neemptlijcke in Ghert Markerynx huys 5 stuver ind 2 placken. Voirt in dess vagedes huys hon affgedaan 1 Horns gulden ind 10½ stuver. Facit t'zamen 4½ golden gulden, 7 stuver.

Item, Henrick vurgemelt noch uuyt bevelle mijns eedeller lyever jonfferen gedaen ind geschenket 4 gulden, den gulden ad 2 Horns guldens. Facit 3 golden gulden, 20 stuver.

Item, Henrick Leemkens 2½ maent in dyenst gelegen. Ind hon ther maent gegheven 1 gulden ind 1 oirt goltz. Facit 3 golden gulden.

Item, Henrick Leemkens myt mij in kost gegaen eyne maenet lanck ind 4 daghe. Rekenne hon 's dages voir kost ind byer t'zamen 4 stuver Brabans. Facit 4½ golden gulden, 2½ stuver ind 7 placken.

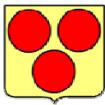
Summa lateris: 20½ golden gulden, 6½ stuver, 2 placken.

[21v] Item, noch Henrick Lemkens vurgemelt geqwytet uuyter harbarge ind hon an den wert affgedaan, nemptlick in Ghert Marckerynx huyss, dat hye dair verthert hadde 5½ Horns gulden ind 13½ butken, ind in dess vaechdes huys Bernt van Voirden [...] 1½ Horns gulden ind 1½ butken. Facit t'zamen 3 golden gulden, 7½ stuver.

Item, Jacop Kruyss, Johan Bolthe, Henrick Loyzen ind Engelbert ther Qweppenboirch hebben eyne maent lanck ind 4 daghe in dyenst gelegen, ind en itlicken ther maent gegheven eynen gulden. Facit t'zamen 3 golden gulden, 20 stuver.

Item, dess vurschreven vyer knechte hebben myt mij in kost gegaen eyne maent ind 4 daghe. Rekenne itlicken 's dages voir kost ind byer 4 stuver Brabans. Facit t'zamen 19 golden gulden, 13 stuver.

Item, dess vurschreven knechte hebben eynen jonghen gehadt. Denselven gelijcke den

knechten eyne maent lanck ind 4 daghe dye kost gedaen. Rekenne hon 's dages voir kost ind byer t'zamen $5\frac{1}{2}$ stuver Brabans. Facit $2\frac{1}{2}$ golden gulden, 16 stuver ind 2 placken.

Summa lateris: $27\frac{1}{2}$ golden gulden, 10% stuver ind 2 placken.

[22] Item, mijn verholt myt twen knechten nae vermoghen mijn amptzbrief belopt sych jairlix eder dess jairs 100 ind 20 gulden, den gulden ad twen Horns gulden gerekent. Facit $102\frac{1}{2}$ golden gulden ind 16 stuver, den golden gulden gerekent ad 28 stuver Brabans. Item, mijn twe knechten kledonghe belopt sych 's jairs 10 gulden, den gulden oick gerekent ad 2 Horns gulden. Facit 9 golden gulden, 3 stuver ind 2 placken, den golden gulden gerekent ad 28 stuver Brabans.

Item, uuyt bevelle mijns gnedyghen jonckeren ind eedeller lyever jonfferen hebbe ick mijnen broder Henrick Rosehorn ind Bernt Smeynden dye kledonghe gedaen. Facit.

Item, mijn gnedighe joncker ind eedeller lyever jonfferen gheven mij 's jairs t'ffijftich molder haveren vollesten thot vorazien mijnen perden.

Item, vanwegen ind in eeran mijns gnedighen lieven jonckeren ind eedeller liever jonfferen hebbe ick nae oelder gewonten gegeven den borgeren bynnen Lychtenford eyn thonne byrs op vastelavent.

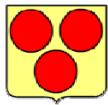
Item, dat verloes ind verryss van den zaed dyt jair opten solder gewest is, belopt sych van hondert molder vijff molder en itlicken nae sijn advenant van den zaede.

[23] Item, dye luyde dye dyt jair van [15]19 mijns eedellen lieven jonckeren zaitd gedorsschet hebben, dat in 't bouwhuys ind voirt in den koernbarghe then Lychtenfoird ther geerven gelecht is synt in alles t'zamen gerekent 200 ind 20, den selven dye myckenkost gegeven.

Item, dye dyt vurschreven zaedt van den landen ingefuyrt hebben ind voirt opten waghen in 't bouwhuys ind in den koernbarch gelecht hebben, synt in alles t'zamen gerekent 39, den selven dye myckenkost gegeven.

Item, dye dat zaitd vurschreven uyytten koernbarghe in 't bouwhuys weder gefuyrt hebben, synt in alles mytten schaeters ind vettters offte opladers t'zamen gerekent 22, denselven oick dye myckenkost gegeven.

Summa huius totius: 281

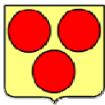
Rekeningen van Lichtenvoorde, 1519-1520, 1553-1555/*Bennie te Vaarwerk*

II

**REKENING VAN PETER VAN VORDEN,
VOOGD VAN LICHTENVOORDE,
VAN DE INKOMSTEN EN UITGAVEN
VAN HET AMBT LICHTENVOORDE
EN VAN DE LICHTENVOORDSE GOEDEREN
IN HET AMBT BREDEVOORT,
MARTINI 1553 TOT MARTINI 1554**

De omschrijving op het omslag luidt:

"N° 3. 1553 et 1554. Bredefort und Lichtenfort. Empfangs- und Ausgabe-Rechnung aus den Ämtern Bredefort und Lichteort".

[25] Reckenscap Peteren van Vordens, vaget toe Lichtenforde, in naemen ind van wegen der edellern ind walgebaren frowen Marrie g'bairen grafinne ter Hoya ind Broickhusen, grafinne tot Bronckhorst ind tot Borckeloe, wedduwe, mijnre g'nediger frowen, van allen des gennen dat ick in den ampte van Lichtenforde ind oick van eyn dell guderen in den ampte Brederfort untfangen ind opg'bort hebben, ind van allen wes ick tegen dat opboren uitgegeven, ingaende op Martini in den winter in 't jair 1553 ind sich wedderumme endigende in 't jair 1554. Ind den golden gulden hebbe ick dit jair untfangen ind wedder uitgegeven tot dertich stuver Brabans folwert, den Brabanschen stuver van viftin placken, dair dit soe myt begonnen ind g'endiget is.

[26r] Untfanck van rogge

Untfangen van:

Wessell Mairkelinck vif molder rogges.

Frow t'Mairkelinck vief molder rogges.

Henrick Knippenborch derderhalff molder rogges.

Johan Scomeker negen scheppell rogges.

Konne Porters vif scheppell rogges.

Grete Alfers [*niets ingevuld*]

Henrick Berndes sovedehalff molder rogges.

Die Porter eyn molder rogges.

Johan Tymmerman twie molder rogges.

Henrick Scrors derdehalff molder rogges.

Johan Grevinck derdehalff molder rogges.

Henrick Swreden twie molder rogges.

Peter van Vorden soven molderen rogges.

Gert Bitman vier molder rogges.

Bernt Gerkinck tyndehalff molder rogges.

Hille Goslix elfdehalff molderen rogges.

Nerken Raben [*niets ingevuld*]

Frerick Knippenborch drie molder rogges.

Johan Goldes twie molder rogges.

Gert Wichgers anderhalff molder rogges.

Johan Borcheyck elff scheppell rogges.

Summa lateris: twie ind soventich molder, drie scheppell rogges.

[26v] Untfange van rogge

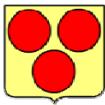
Untfanngen van:

Untfangen vann der windemolle nae vermoge des kerfstokes: eyn ind tachtentich molder rogges.

Den schulte van Huppell drie molder, drie scheppell rogges.

Wiskamp sees molder rogges.

Den Menger sees scheppell rogges.

Johan Lomans verdehalff molder rogges.

Henrick ter Braick vier molder rogges.

Wilhelm Bulsinck vier molder rogges.

Werner Bulsinck [*niets ingevuld*].

Sander Wolterdinck vier molder rogges.

Gert Schurinck [*niets ingevuld*].

Wilhelm Pennynge soven molder rogges.

Jorden Wesselinck soven molder rogges.

Sallick ter Wort vier molder rogges.

Wolter ten Enckhave acht molder rogges.

Wolter ten Busghe [*niets ingevuld*].

Summa lateris: hondert drie und dertich molder, drie scheppell rogge.

[27r] Untfanck van rogge

Untfangen van

Lambert Clovers soven scheppell rogges.

Henrick van Munster drie molder rogges.

Engelberte Holsten twie scheppell rogges.

Gert ter Ugnade twie scheppell rogges.

JohanWelpeshoef eyn molder rogges.

Henrick ter Westenderp vif scheppell rogges.

Albert ten Westenderp vif scheppell roggen.

Wilhem ter Horst soven scheppell rogges.

Henrick Cappers twie molder rogges.

Summa lateris: dertyn molder rogge.

Summa summarum belopt sich mijns opg'bordenn rogges twie hondert
twintichstehalff molder.

[27v] Uitgifte van rogge

Item, Joffer van Rasfelt g'levert hondert fiftyn molder rogge, den lesten dairvan g'kuert op
den 13 marty nae vermoghe der quitancien.

Item, t'Borkeloe g'sant op den 5^{en} aprillis bij Johan Vellers vif molder eyn scheppell rogges.

Item t'Boickholt Johan Dries Wollenwefer den 26sten aprillis bij Lueke Tongerloe sees
scheppell rogges g'sant.

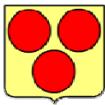
Item, t'Borckeloe g'sant op den 2 juny bij Bernt Donderwinckels verdehalff molder rogges.

Item, Johan Dries Wollenweffer den 17 july bij Werner Pillen sees scheppell rogge g'sant uit
script des rentmesters.

Item, t'Borckeloe g'sant op den 29 july bij Henrick Tubes ind JohanSiberdinck tyn molder
rogges.

Item uit bevell 's rentmesters Johan Dries Wollenwefer g'sant bij Wessell Krabben twie
molder rogges.

Item, t'Borckeloe g'sant op den 12^{en} dach septembers bij Donderwinckel ind Krabben teyn

molder rogges.

Item, g'koft van Kope ter Knippenborch eyn halff molder winterperen die mijn g'nedige Frowe lest g'sant bij Derick Groben, dair twie scheppell rogges voir gegeven.

Summa lateris: hondert negen ind vertich mollder eyn scheppell rogges.

[28r] Uitgifte van rogge

Item, t'Rasfelt g'levert op dinxdach nae Martini vertich molder rogges die verschennen waren in desse jaire van [15]54.

Ind op dat termijn van Sant Johannes in dessen jaire [15]54 tyn molder rogges nae vermoge der quitancien.

Item, den mollder gedaen op sijn loen achdehalff molder rogges.

Item, den porter gedaen van sijn underholt twie molder rogges.

Item, Johan Tymmerman voir twie molder rogges drie ganck kamholtzs gebuttet, facit 2 molder rogges.

Item, den smit eyn molder rogges g'daen, dair hye eyn jair die billen voir scairpt.

Item, verbacken dorch dit ganse jair also des t'done was verdehalff molder rogges, vort voir hande ind winde, facit 3½ molder rogges.

Summa lateris: ses ind sestich molder rogges.

Summa summarum belopt sick mijns uitgegeven rogges twie hondert fifty molder eyn scheppell.

Soe kompt mijn opboren hoger dan dat uitgeven nae vermoge desser reckenscap vier mollder eyn scheppell.

[28v] Untfanck van boickweiten

Untfangen van:

der windemolle voir vermoge des kerfstockes: negen ind twintich molder, twie scheppell boickweiten.

Wessell Mairkelinck vifdehalff molder boickweiten.

Frow t'Mairkelinck vief molder boickweiten.

Henrick Knippenborch drie molder boickweiten.

JohanScomeker fifty scheppell boickweiten.

Konne Porters vieff scheppell.

Grete Alfers [*niets ingevuld*].

Henrick Berntsoen vier molder boickweiten.

Die porter twie scheppell boickweiten.

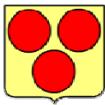
Henrick Scors vier molder boickweiten.

Johan Grevinck derdehalff molder boickweiten.

Henrick Swreden twie molder boickweiten.

Peter van Vorden twie molder boickweiten.

Gert Bitman drie molder eyn scheppell boickweiten.

Bernt Gerkinck vieff molder boickweiten.

Hille Goslix vier molder boickweiten.

Nerken Raben drie molder boickweiten.

Frerick Knippenborch drie molder boickweiten.

Johan Goldes drie molder drie scheppell boickweiten.

Gert Haverkamp soven scheppell.

Johan Borcheync derdehalf molder boickweiten.

Summa lateris: soven ind tachtentich molder eyn scheppell boickweiten.

[29r] Uitgifte van boickweiten

Item, t'Borckeloe g'sant op den 20sten dach novembris bij Rabe ten Sprenckeler sovedehalff molder boickweiten.

Item, t'Borckeloe g'sant op dach Lucie Virginis bij Lambert te Arller drie molder boickweiten.

Item, t'Borckeloe g'sant op Sant Thomasdaghe bij Johan te Eickeller sees molder boickweiten.

Item, t'Borckeloe g'sandt oppden 27sten january by Kestken Rentinck vif molder boickweiten.

Item, t'Borckeloe g'sant op den 5^{den} dach aprillis bij Johan ten Rollers tyn molder boickweiten.

Item, t'Borckeloe g'sant op den 8sten dach octobris bij Johan Hemkinck vif molder boickweiten.

Item, t'Borckeloe g'sant op den 12^{den} octobris bij Storckhorst, Mollers, Isenrefe, Tillers, Knippenborch ind Grobbe 30 molder boickweiten.

Item, t'Borckeloe g'sant op den 13^{den} octobris bij Boickellers ind Vellerstyn molder boickweiten.

Item, t'Borckeloe g'sant bij den 17^{den} octobris bij Henrick ter Velluwe vif molder boickweiten.

Item, Konne Porters g'daen 2 molder boickweiten dat hem jairlix toe kompt also hye helpt billen.

Item, die velthonder ang'fort den 4^{den} septembris wees Martini van der molle g'halt ind die honder gegetten drie molder twie scheppell eyn spint boickweiten.

Summa lateris: vier ind tachtentich molder, twie scheppell, eyn spint boickweiten.

Soe kompt mijn opboren hoger dan mijn uetgeven twie molder, twie scheppell, drie spint boickweiten.

[30r] Untfanck van mancksade

Untfangen:

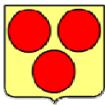
Van Frow t'Mairkelinck vier molder mancksades.

Van Henrick Berntsoen twie molder mancksades.

Van Bernt Gerkinck verdehalff molder mancksades.

Van Hille Goslix vifdehalff molder mancksades.

Van Peter van Vorden drie molder mancksades.

Summa [*niets ingevuld*]

Uitgifte van mancksade

Item, die swannen anghefort den 11^{den} decembris wees den 23sten january eyder dach eyn haff spint mancksedes gegeven. Facit 42 daghe. Belopt vif scheppel, eyn spint.

Item, Bernt in dat bowhus g'daen den 14^{den} decembris twie spint mancksaedes.

Item, Thonis Schutte op Aller Hilligenavent g'daen twie spint sades.

Item, den 19^{den} january die rentmester myt Dericke van Kernebecke alhir g'west. Den forman g'daen twie spint sades.

Item, Thonis Schutte den dertichsten ind eyn ind dertichsten january ind den ersten february eyn scheppell sades verfort.

Ind den 9^{den} ind 10^{den} aprillis twie spint sades verfort.

Ind den 23sten aprillis eyn spint sades verfort.

Summa lateris: twie molder, twie spint mancksades.

[30v] Uitgifte van mancksade

Item, Thonis Schutte den 15^{den} may eyn spint sades verfort.

Item, noch die swannen ang'fort den lesten vorst 19 daghe doe tyndehalff spint sades gegetten.

Item, Johannes Scriver uyt den voes [?] eyn nacht then Lichtenforde g'west, doe die kerse brande, verfort drie spint sades.

Item, t'Borckeloe g'sant op den 5^{den} dach aprillis bij Halkenborch ind Dorshorst: vertinde-halff molder mancksades.

Item, Wilhelmus den 16^{den} juny eyn spint sades verfort, ind den 17^{den} juni 1 $\frac{1}{2}$ spint sades verfort, eyn nacht hir g'west.

Item, Johan stalknecht den 21 juni twie spint sades verfort.

Item, Peter, mijns vaders knecht, g'daen den 26sten octobris alsoe hir nae den licentaet forde 3 spint sades.

Summa: vertyn molder, drie scheppell, eyn spint mancksades.

Summa summarum beloepet sick mijns uitgegeven sades sestyn molder, drie scheppell, drie spint. Rest 1 spint.

[31r] Untfanck van haver

Untfangen van:

Frow t'Mairkelinck eyn molder haveren.

Bernt Bernsoen eyn halff molder haveren.

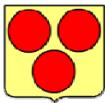
Nerken Raben derdehalff molder haveren.

Van der molle twie scheppell haveren.

Summa: vifdehalff molder haverenn.

Uitgifte van haver

Item, Thonis Scutten g'daen den 9^{den} ind 10^{den} marty twie spint haveren, ind den 13^{den} ind www.heerlijkhheidborculo.nl

14^{den} marty drie spint haveren ind den 21sten may eyn spint haveren ind den 23sten juny eyn spint haveren, ind den 27sten juny 1½ spint haveren ind den 28sten july eyn spint haveren.
Ind also Thonis velthonder fonck vif scheppell haveren verfort in twintich dagen.

Summa: soven scheppell 1½ spint haveren uitgegegeven.

Soe kompt mijn opboren hoger dan dat uitgeven derdehalff molder 2½ spint haveren.

[31v] Untfanck van moltzade

Van der mollen sees molder eyn scheppell moltzades.

Uitgifte van moltzade

[niets ingevuld].

[32r] Untfanck van wasrenthenn

Untfangen van:

Wessell Mairckelinck ½ pont wasses.
Frow t'Mairkelinck ½ pont wasses.
Knippenborch 1½ pont wasses.
Johan Scomeker 1 pont wasses.
Konne Porters ½ pont wasses.
Grete Alfers 1 pont wasses.
Henrick Berndes 3½ pont wasses.
Henrick Scrors 1 pont wasses.
Gode Barmetloe 4 pont wasses.
Uit Swreden guedt 4 pont wasses.
Johan Gerkinck 3 pont wasses.
Nerken Raben 1½ pont wasses.
Johan Goldes 1 pont wasses.
Summa: 23 pont wasses.

Item dese vurscreven 23 pont wasses t'Borckeloe an den rentmeester g'sandt bij Bernt Avynck op dach Thome apostoli.

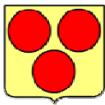
[33r] Untfanck van gelde

Untfangen op Martini:

van den Hulsewort eyn olt butken.
van der Rowhorst eyn olt butken.
van der Priersmaet eyn olt butken. Facit 2 stuver Brabants folwert.

Untfangen op Lamberti:

van die Westenderper soven older butkens.
van Derck Callenberner eyn olt butken.

Facit 5 stuver Brabants, vif placken.

Untfangen op Martini:

vann Henrick Berntz 20 butkens van dat Grobbenmeeken.

Facit vif stuver Brabans follwert, vif placken.

Untfanghen op Martini:

van Johan Scour[?] 22 Munster[?] Facit 11 stuver Brabants, 11 placken.

Untfangen van Johan Goldes van die Engelbertz mede 2½ golden gulden ind van dat Pesken
eyn ort golden. Facit twie golden gulden 22½ Brabants stuver folwert.

Untfangen van Derick Lefferdinck van der Woltmaet twelff dallers. Facit 11 golden gulden,
23 stuver Brabants folwert.

Untfangen van den Rosfort 16 ryder gulden. Facit 12 golden gulden 24 stuver Brabants.

Untfanghen van den zis van Henrick Swreden eynen rider gulden.

Untfanghen van Johan Scenden[?] van den sies 20 witten.

Summa lateris: Vyr ind dertich golden gulden, vertyn stuver Brabants, 3½ placken.

[33v] Untfanck van gelde

Untfanghen van den koster t'Frageren 23 folwert Brabants stuver.

Untfanghen van Peter van Vordens sies 36½ witten.

Untfanghen van Roleff Roickes 23 folwert Brabants stuver.

Summa: drie golden gulden, soven stuver Brabants, 9 placken.

Summa summarum belopt sick mijns opg'borden geldes nae ver moghe desser reckenscap:
veerinddertich golden gulden, 21 stuver Brabants, 12½ placke.

[34r] Uitgifte van gelde

Item, t'Boickholt Johan Rasfeltz betalt vif golden gulden van g'wichte van pensioen hem
verschennenn op verleden Michaeli. Facit vif golden gulden vif stuver Brabans folwert.

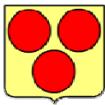
Item, op dach Thome apostoli t'Rasfelt g'sant twie wagen rogges den 3 stuver Brabans
g'daen tot tolle- ind tergelde.

Item, t'Boickholt eyn g'richtzschin g'halt van den richter, dat myt mijn terynge g'kostet 13½
folwert Brabants stuver.

Item, t'Boickholt g'west den 24sten ind den 25sten novembris, umme den licenciaet t'halen, ick
myt den perde verterdt acht stuver Brabans, eyn ortken.

Item, den ersten february t'Boickholt erwten g'haldt die bij Gert Naberdinck t'Borckeloe
g'sandt, dair vif daller myn eyn ort voor gegeven ind drie stuver Brabans vertert myt den
forman. Facit vier golden gulden, 20 stuver Brabans, 11 placken.

Item, g'koft van Johan Tymmermans den 4^{den} february sees ganck kamholtz die drie g'butet
voir twie molder rogges, voor die ander drie gegeven 3 golden gulden, 2 stuver Brabans.

Item, g'koft op den 10^{den} february van frow Donderwinckels twie ind twintich elle doickes tot eynen seelle, ind van Deve te Halkenborch 25 ellen; voir eyder elle twie claskens gegeven. Facit twie golden gulden, 21 stuver Brabans, 7 placken.

Item, tot den twen seillen lienen g'koft t'Zutphenn voir twelft stuver Brabans follwert.

Summa lateris: sestyn golden gulden, vifindtwintich stuver Brabans follwert, 14 placken.

[34v] Uitgifte van gelde.

Item, t'Rasfelt g'levert den 23sten february viftich molder rogges bij vif wagens den 5 stuver Brabans tot tolle ind teringe g'daen.

Item, Kort Tymmerman twie folwerde stuver Brabans g'daen, doe hie dat kamrat t'Bronckhorst brachte tot tergelde.

Item, den lesten february die kerse g'brandt van den hoyl[ande?] ind Besemaet, doe is mij af g'tagen eynen enckellen Philipsgulden, eynen enckten ryder, ind 15 folwert stuver ind twie stuver Brabans voir dat opkondighen. Facit twie golden gulden, 8 stuver Brabans.

Item,, t'Rasfelt gelevert den 6^{den} marty vif wagen rogges. Den forluden tot toll ind terynghe g'daen 5 stuver Brabans.

Item, g'koft den 11^{den} marty voir arbeiders an kalholt klofden voir 35 stuver Brabans herinck. Facit enen golden gulden, 6 stuver.

Item, op den Guden Fridach t'Boickholt eyne kair g'sant, umme voirs vleis t'halen. Den forman 1½ stuver Brabans g'daen.

Item, tot Borcken essens bier g'halt den 20sten aprillis, ick myt den forluden 5½ stuver Brabans vertert.

Item, Derick ten Hamme den 23sten aprillis eynen dach op dat bowhus g'deckt, hem twie claskens gegeven ind voir dat daick vif stuver Brabans folwert gegeven. Facit sees stuver Brabans, 11 placken.

Item, Kort Tymmerman den 11^{den} ind 12^{den} may twie daghe baven g'arbeidet, hem vier stuver Brabans folwert gegeven.

Summa lateris: vier golden gulden, dertyn stuver Brabants follwert, 11 placken.

[35r] Uitgifte van gelde

Item, den 16^{den} may Ter Borch g'west an Melgher van Wies, umme der 1½^{en} daller vertert, soven stuver Brabans folwert.

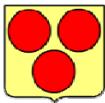
Item, voir hoyers vier pont batteren g'koft, dair acht claskens voir gegeven. Facit 7 stuver brabants wenneger 1 placke.

Item, t'Boickholt g'redden den 9^{den} ind 11^{den} septembris nae denn licenciaet Wick. Doe vertert 5½ stuver Brabans.

Item, t'Boickholt g'koft drie slotte, dat eyne voir der voirste porte, dat andere voir dat bowhus, dat derde voir den stall in die allymolle, dair 11 stuver Brabans voir gegeven.

Item, der walgebarenn mijnre gnedigher frowen twie ottersfelle laten breiden, dair vier folwert stuver van gegeven.

Item, eynen nacht myt vier perden t'Boickholt g'west umme den licenciaet Wick t'halen, doe elff stuver Brabans vertert.

Item, t'Bronckhorst 1½ pannen gesant ind wat pepellen plancken den forluden eynen stuver Brabans g'daen.

Item, den 17^{den} octobris eyn verdell doickes g'koft, dair 3 stuver Brabans voir gegeven, dat Derick ten Hamme verdeckt. Hem 1½ stuver Brabans gegeven. Facit vifdenhalven stuver Brabans folwert.

Item, t'Rasfelt g'sant op den 13^{den} novembris vif wagen rogges, den vorluden tot tolle ind tergelde g'daen 5 stuver Brabans folwert.

Item, der smyt verdendt 15½ stuver Brabans folwert.

Summa lateris: twie golden gulden, elff stuver Brabans folwert, 7½ placke.

[35v] Uitgifte van gelde

Item, Johan Tymmerman eyne kiste g'maeckt tot der boickweite op der mollen. Hem 23 stuver Brabans folwert gegeven.

Item, Konne Porters den moller twelff reisen helpen billen. Hem voir eyder reise tyen butkens gegeven. Facit eynen golden gulden twie stuver Brabans folwert.

Item, Gert Tymmerman drie daghe myt nae den wijn g'west. Hem 's dages twie folwert stuver gegeven.

Item, Mester Kort eyn nyer runsell g'maickt. Hem 18 stuver Brabans gegeven, op sine kost g'maickt. Ind eynen dach an des mollers hus g'arbeidet ind eynen dach an den mollenstien helpen umme leggen, ind eynen bos dair in gemaickt, ind eynen dach peppelen b'howen, hem vifderhalven stuver Brabans gegeven.

Item, den borgeren in eren der walgheboirenne mijnde g'nediger Frowen Vastellavende g'schenkt eyn tonne biers. Dair 21 stuver Brabans voir gegeven.

Summa lateris: drie golden gulden, 20 stuver Brabans folwert, 7½ placke.

[36r] Summa summarum beloxt sick mijns uitgeven geldes: soven ind twintich golden gulden, 6 stuver Brabans, 10 placken.

Soe kompt mijn opboren hoger dan mijn uitgeven: achtdenhalven golden gulden.

[37r] Uitgifte van koste ind bere

Item, den 14^{den} decembris Johan van Marhulsen, Johannes Scriver ind Bernt forknecht, den drie maltide gegeven, gedroncken twie vanne biers.

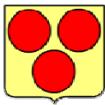
Item, Thonis Schutte op der Hilligen Drie Konnynghe daghe g'komen ind den nacht g'bleven, gegetten twie maltide, g'droncken sees kanne biers.

Item, Johan die bade, den 23sten january script g;bracht. Hem eyn maltidt gegeven, g'droncken eyn kanne biers.

Item, die rentmester Johan van Mairhulsen, die twie notarien ind twie forlude, in alles sees maltide gegetten, g'droncken vier vanne biers.

Item, Kort Tymmerman pramen holt uitg'howen ind dat runsell ang'stecken ind g'pashet. Hem drie maltide gegeven, g'droncken drie kanne biers.

Item, der walghebarenn mijnde g'nedigher Frowen jegeren synnen alhyr drie daghe g'west. Der van soven mans die in alles 19 maltide gegetten, g'droncken eyn tonne biers. Facit 22

vannen.

Item, Derick Spicker den 29sten january script g'bracht, den eynen maltide ind eyn kanne biers gegeven.

Item, den 13^{den} february twie wagens t'Bronckhorst g'sandt myt dat koirnzat, ind mester Kort ind sijn knecht in alles vif maltide gegetten, gedroncken vif kanne biers.

Item, die bowlude uit den ampte Brederfort pacht gebracht, den eyn maltidt, eyn kanne biers itelick gegeven tot 21 toe. Facit 21 maltide, vif vannen biers, I kanne.

Summa lateris: eynindsoventich maltiden, soveninddertich vanne biers.

[37v] Uitgifte voor koste ind bier

Item, Johannes Scriver den lesten february ind den ersten marty twie maltide gegetten, g'droncken eyn vanne biers.

Item, Thonis Schutte den 9^{den} ind 10^{den} marty twie maltide gegetten, g'droncken eyn vanne biers, ind den 13^{den} ind den 14^{den} marty drie maltide gegetten, g'droncken soven kanne biers. Ind den 9^{den} ind 10^{den} aprillis drie maltide, sees kanne biers.

Item, Schutte bade, den 19^{den} aprillis tidonghe van essens bier t'halen gebracht, den eyn maltidt gegeven ind 1 kanne biers.

Item, die forlude die dat essens bier halden, den twie maltide gegeven ind twie kanne biers g'droncken.

Item, Derick ten Hamme den 23sten aprillis baven g'deckt ind eyne die hem grack dede den drie maltide gegeven, g'droncken vif kanne biers.

Item, Thonis Schutte, den 23sten aprillis eyn maltidt ind twie kanne biers g'droncken.

Item, Kort Tyberman den 30sten aprillis baven dat nye hus sellff derde die eyne sidt op g'tagen, ind den 2^{den} may baven die porte opgetagen. In alles, myt den hulpen, soven maltide gegetten, g'droncken soven kanne biers.

Item, Gert ten Kampe eyn maltidt ind eyn kanne biers gegeven, den 30sten dach may also hie dat cledt der walgb'boiren mijnre g'nedige frowen brachte, ore g'nediger bewost.

Summa lateris: twie ind twintich maltide, negende halve vanne biers.

[38r] Uitgifte van kosten in biere

Item, eyn bade van Borckeloe g'komen umme den wollenwefer laten t'halen ind toe Borckloe t'komen ind eyn bade t'Boickholt g'sandt. Den itelick eyn maltidt gegeven, ind den wollewefer des nachtes hir g'hadt, hem twie maltide gegeven. Facit vier maltide, sees kanne biers.

Item, Thonis Schutte den 11^{den} juny eyn maltidt gegetten, twie kanne biers gedroncken.

Item, Wessell Krabben eyn laicken wandes van Boickholt g'halt ind dat Johan Winterdinck t'Borckeloe g'bracht, den itelick eyn kanne biers ind eyn maltidt gegeven.

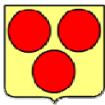
Item, Johan bade den 15^{den} juny eyn maltidt, eyn kanne biers gegeven.

Item, Wilhem ten Roller den 16^{den} juny twie maltide gegetten, gedroncken twie kanne biers.

Item, Wilhelmus den 15^{den} ind 16^{den} juny twie maltide gegetten, g'droncken eyn vanne biers.

Item, Johan stalknecht den 21sten juny eyn maltidt gegetten, g'droncken twie kanne biers.

Item, Wilhem ten Roller in dat holt howen in Alten g'schach gegetten in soven daghen vertyn maltide, g'droncken 7½ vanne biers.

Item, Johan die bade den 21sten juny batscap g'bracht van den bluckwagen, den eyn maltidt, eyn kanne biers gegeven.

Item, Thonis Schutte den 30sten juny eyn maltidt gegetten, g'droncken twie kanne biers.

Summa lateris: negenindtwintich maltide, dertyn vanne biers.

[38v] Uitgifthe van koste ind bere:

Item, Wilhem ten Roller den twieden july eyn maltidt gegetten, twie kanne biers g'droncken.

Item, Johan Dries den 12^{den} july eyn lucken wandes g'bracht, den eyn maltidt gegeven, g'droncken twie kanne biers.

Item, Thonis ten Eller dat want t'Borckeloe g'draghen, den eyn maltidt gegeven, g'droncken eyn kanne biers.

Item, Schutte bade den 15^{den} ind 16^{den} july twie maltide gegetten, eyn vanne biers g'droncken also hie nae den licenciaet ginck ind wedder qwam.

Item, des schippersknecht van Wessell twie maltide, twie kanne biers gegeven.

Item, Johan Dries den 5^{den} ind 6^{den} augusty twie maltide gegetten, drie kanne biers g'droncken also hie dat leste want t'Borckeloe brachte myt den winwagens.

Item, den 13^{den} augusty vif grosmeyers in den hoilande g'hadt, den itelick eyn maltidt gegeven, vif vanne biers g'droncken.

Item, Thonis Schutte g'komen den tweden septembris wees den 23sten septembris. In den 20 daghen vertich maltide gegetten ind 20 vanne biers g'droncken.

Item, Kort ter Becke myt sijnen broder den 27sten septembris an des mollers hues g'arbeidet. Den itelick twie maltide gegeven, g'droncken eyn vanne biers.

Summa lateris: achtindviftich maltide, 29 vannen, 2 kanne biers.

[39r] Uitgifte van koste ind bere

Item, Kort ter Becke eynen dach op der molle an den stien g'arbeidet, den umme helpen leggen, ind eynen bos in gemaickt, ind eynen dach peppellen helpen t'howen. Hem vier maltide gegeven, eyn vanne biers g'droncken.

Ind dair toe soven howers, itlick eyn maltidt gegeven.

Item, Derck ten Hamme den 19^{den} octobris baven gedecket, hem twie maltide gegeven ind die hem grack dede eyner maltidt gegeven, g'droncken drie kanne biers.

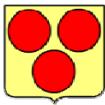
Item, den 8sten novembris Derick Vos ind Wilhem Lanckfelt 30 velthonder t'Bronckhorst g'dragen, hem itlick eyn maltidt, eyn kanne biers gegeven.

Summa lateris: 16 maltide, 9 kanne biers.

Summa summarum: hondert sesindnegentich maltiden, negentich vanne biers, eyn kanne.

[Volgen de kwitanties, die ten dele slecht leesbaar zijn]

[40] Ick , Johan Raesfels Johanssoen, bekenne mydt [...] quitantiae, dat ick untfangen hebbe van Peter van Voerden, amptman then Lechtenvoerde, viff .... dye verschennen weren an mijnen gnedigen ...cken van .... anno dry ind vyftich up Michaelis van bedancke mij des

voergescrevenen jaers van alle verledden jaeren oude betaellynge erscreven, anno ut supra ipso die Thomas Apostell.

[w.g.] Johan Raesfels, manu propia f.

[41] Ick, Ermgarde Bemmelsberch, wittuwe tho Raisfelt, bekenne avermitz desser, mijner undergetekende quitantien, dat ick heb ontfangen van den erberen Peeter van Vuerden, vaegeth tho Lechtenfforde, viffundartich molder roggenn mij versschennen waren up Johannis Baptiste; noch van den selven entfangenn viertich molder rogge mij verschennen up Egidy am junxten vergangen im jair drye unnd vieftich van den edelen und walgebaren Joest, graven thot Brunckhorst, hern thor Beirkelloe dem God genaide, und bedancke mij derselven twiger termijnen und van allen vorgemelden jairen guede betalinge. Oirkunde desser mijner undergeschrevener quitantie van Raesfeldt am guedensdage naest Judica anno [15] vier und vifftich.

[w.g.] Ermgardt van Bemmelsborch, witfruw zu Rasfelt.

[42] Ick, Ermgardt van Bemmelsborch, wetfrauwo tho Raisfeldt, bekenne avermitz desser tegenwoordiger quitantien, dat ick heb ontfangen van den erberen unnd achtberen Peter van Vurden, vaegetht then Lechtenfforde, thyn mudde roggen Borckelloesche maete, up den termijn

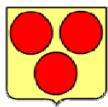
Nativitatis Johannis am junxten vergangen, mij van der edeler und walgebaren Marien, erbaren gravynne tho der Hoy unnd Brockhusen, gravynne tho Brunckhorst, Ffrauwo tho Boirkelloe, wedefrauw, also mijne genediger liever frauwen verschennen waren. Datum Raisfeldt dem achteden dach Martini Episcopi anno [15]54.

[w.g.] Ermgardt van Bymmelsborch, wetfrauwo zu Raesfelt.

[43] Ick, Ermgardt van Bemmelsborch, wettfrauwo des erentfesten ehrberenn unnd ffrommen Johans van Raisfeldt tho Raisfeldt, dem God genaide, bekenne avermitz desser tegenwoordiger mijner undergeschrevener quitantien, dat ick heb entfangen van den erberen unnd achtberenn Peeter, vagedes then Lechtenfforde, viertich molder roggen Borkelloessche maete, welke rogge vurschreven mij van der edeler und walgebarn Marien, gravynnen ther Hoy unnd Broeckhusen, gravynne tho Brunckhoirst, frauwo tho Borkelloe, up Egidy Abbatis am junxten vertaichten verschennen weerenn. Bedancke mij ock derselve viertich molder gueder betalinge. Oirkunde desser mijner undergeschrevener quitantien. Datum Raisfeldt am guedensdaige nae Sunte Martyn, anno [15]vier unnd vifftich.

[w.g.] Ermgardt van Bemmelsborch, wetfrauwo zu Raisfelt.

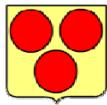
[44] Ik, Ermgardt van Bemmelsborch, wettuwe tho Raisfelt, bekenne ende mitz desser mijner undergetekender quitantien, dat ick heb entfangen van den erberenn Peter van Vurden, vaget thor Lechtenfforde, viertich moelder roggen Borkelloessche maete, mij verschennen weerenn up Regine, junxten vergangen van der edeler unnd wallgeborner Marien gebaren gravynne tho der Hoy und Brockhusen, gravynne thor Brunckhorst und Borkelloe, weddefrouwe, tuchtersche und regentinne, mijner genediger liever vrouwen, und bedancke mij derselver virtich molder roggen gueder betalinge. Oirkunde desser mijner

Rekeningen van Lichtenvoorde, 1519-1520, 1553-1555/*Bennie te Vaarwerk*

undergeschrevener quitantien. Datum Raisfeldt am guedenstage nae dem sondage Judica
anno [15]vierundviertich.

[w.g.] Ermgardt van Bemmelsborch, wetfraw zu Rasfelt.

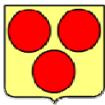
Rekeningen van Lichtenvoorde, 1519-1520, 1553-1555/*Bennie te Vaarwerk*

III

**REKENING VAN PETER VAN VORDEN,
VOOGD VAN LICHTENVOORDE,
VAN DE INKOMSTEN EN UITGAVEN
VAN HET AMBT LICHTENVOORDE
EN VAN DE LICHTENVOORDSE GOEDEREN
IN HET AMBT BREDEVOORT,
MARTINI 1554 TOT MARTINI 1555**

De omschrijving op het omslag luidt:

"1554. Lichtenfort und Bredefort. Empfangs- und Ausgaberechnung aus den Ämtern Lichtenfort und Bredefort mit beygesetzter Anmerkung wie sich ein Goldgulden in diesen Jahr empfangen und ausgegeben".

[46r] Reckenscap Peteren van Vordens, vaget ten Lichtenford, vanwegen der edeller ind walghbarener Marria, gebaren grafinne ter Hoya ind Broickhusen, graffinne tot Bronckhorst ind tot Borckeloe etc., weduwe, tuchtersghe ind regentinne, mijnre genediger frowen, angande op Martini des minretals vier ind viftich, ind sich wedder umme endigende op Martini in den jare minretals vifindviftich van allen des gennen ick in den ampte Lichtenforde ind van ore gnader pechteren in den ampte Brederfort untfangen ind opg'bort hebbe, ind des dair en tegen uitgegeven. Ind hebbe den golden gulden dit jair untfangen ind wedder uitgegeven tot dertich stuver Brabants folwert, den stuver Brabants voir fiftyn plackenn dair dit soe allen myt begonnen ind g'endiget is.

[46v] Die edelle walghebaren mijner gnedige frowe den borgeren dit jair den derdendell an rogge ind boickweiten des vorstes halven quidt g'scholden.

[47r] Untfanck van rogge

Untfangen van:

van der windemolle, nae vermoge des kerfstockes, soven ind soventicht molder, eyn scheppell rogges.

Wessell Mairkelinck [*niets ingevuld*].

Peter Mairkelinck eyn molder rogges.

Henrick Knippenborch twie molder rogges.

Johan Scomecker viff scheppell rogges.

Konne Porters [*niets ingevuld*].

Alfert Alfers [*Idem*].

Henrick Berntzs sees scheppell rogges.

Den porter eyn molder rogges.

Johan Tymmerman eyn molder rogges.

Henrick Scrors sesdehalff molder rogges.

Johan Grevinck [*niets ingevuld*].

Summa lateris: negentich molder, twee scheppell rogges.

[48r] Untfanck van rogge

Untfangen van:

Johan Lomans [*niets ingevuld*].

Henrick ter Braick twie molder rogges.

Derick Bulsinck twie molder rogges.

Werner Bulsinck [*niets ingevuld*].

Sander Wolterdinck verdehalff molder.

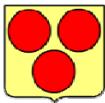
Hermen Scurinck [*niets ingevuld*].

Wilhelm Pennynge vif molder rogges.

Jorden Wesselink sesdehalff molder rogges.

Sallicke ter Wordt vier molder rogges.

Wolter ten Enckhave vif molder rogges.

Wolter ten Bussche [*niets ingevuld*].
Lambert Clovers drie molder rogges.
Henrick van Munster verdehalff molder.

Summa lateris: drie ind dertich molder, twie scheppell rogges.

[48v] Untfanck van rogge

Untfangen van:

Henrick Swreden [*niets ingevuld*].
Peter van Vorden [*niets ingevuld*].
Gert Bitman vier molder betalt myt gelde.
Berndt Gerkinck soven molder eyn scheppell.
Cornellis Goslickx soven molder rogges.
Nerken Raben drie molder rogges.
Frerick Knippenborch [*niets ingevuld*].
Johan Gleis[?] sees scheppell.
Gerdt Wichgers [*niets ingevuld*].
Johan Borcheyck elff scheppell rogges.

Summa lateris: eynindtwintich molder, twie scheppell rogges.

[48c] Untfanck van rogge

Untfangen van:

Engelberete Holsten twie scheppell rogges.
Gert Loeken twie scheppell rogges.
Johan Welpeshoff eyn molder rogges.
Henrick ten Westenderp viff scheppell rogges.
Albert ten Westenderp vif scheppell rogges.
Wilhem ter Horst soven scheppell rogges.
Henrich Cappers twie molder rogges.
Schulte van Huppelle sess molder rogges.
Thonis Wiskamp [*niets ingevuld*].
Gerdt Mengers [*idem*].

Summa lateris: vertyn molder, eyn scheppell rogges.

Summa summarum: eyn hondert ind negenindviftich molder, drie scheppell rogges.

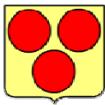
[49r] Uitgifte van rogge:

Item, den 6^{den} dach february t'Rasfelt g'sandt vifinddertich molder rogges ter pensioen nae
vermoge der quitancien.

Item, noch t'Rasfelt g'sandt den 19^{den} february dertich molder rogges tot pensioen.

Item, den prior t'Burloe g'sandt den 14^{den} may 21 molder rogges, die ennen tot pensioen
verschennen weren op Nativitatis Marie int jair 1554 nae vermoge der quitancien.

Item, der edelle walhebarenn mijn genedige frowe t'Vastelavent Korte Wilhem eyn molder
rog ind des zelligen mollers frowe eyn scheppell rogges umme Gades willen gegeven.

Item, den wollenweffer Johan Dries uit bevell des rentmesters den 13^{den} january eyn molder rogges g'sandt bij Reyner Hoickinck.

Item, t' Borckeloe g'sandt an den kornscriver den 21sten january acht molder rogges bij Bernt Tanckinck.

Item, den smidt t' Brederfort den 22sten aprilis eyn molder rog g'daen, dair hie jairlix die billen voir scairpt.

Item, den wollenweffer Johan Dries g'sandt den ersten may twie molder roggen uit scriften des rentmesters bij Luke Tongerloe.

Summa lateris: hondert molder rogges, weiniger drie scheppell.

[49v] Uitgifte van rogge

Item, den 29sten may myt den moller g'rekent dat hem toequam in dien jaren vif ryder gulden, eyn ort. Dair voer molder rogge van der molle verkoft ind den muller myt betalt.

Item, Johan Dries wollenweffer uit bevell des rentmeisters noch g'sandt den 27sten juny eyn molder rogges.

Item, t' Borckeloe g'sandt den 9^{den} july an den kornscriver negen molder rogges van der molle bij Pasger ind Hummelinck.

Item, Kort Tymmerman g'daen eyn molder rogges op tymmeren.

Item, des zelligen mollers frowe eyn spint rogge umme Gads willen gedaen, ind Nalken Homlinck twie scheppell rog ind Winnolt Winckes twie scheppell, allet ut bevell der edeller walgbarene mijnde genediger frowen. Facit vif scheppell.

Item, den 3^{den} septembris noch den wollenweffer g'sandt bij Reyner Herckinck twie malder rogges.

Item, den 15^{den} septembris myt den smidt g'reckent dat hem toequam drie daller, eynen ort nae inholt sinre anteickenonghe. Hem dairvoir g'daen drie molder rogge, eyn spint.

Summa lateris: eynindtwintich molder, twie scheppell rogges.

[50r] Uitgifte van rogge

Item, den stienmetzellers g'daen derdehalff molder rogges.

Item, t' Burloe g'sandt bij Naberdinck, Busger, Gerkinck 21 molder rogges pensioen, die ennen op Nativitatis Marie verschennen desses jairs 1555.

Item, den porter g'daen tot sijn underholt twie molder rogges.

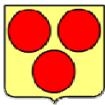
Item, den moller g'daen op sijn loen sesdehalff molder rogges.

Item, verbaicken dorch dit jair voir arbeiders, vort also die edelle ind walgebaren mijnde genediger frowe alhir was; voirt voor ore g'neden jacht vif molder rog, eyn scheppell.

Summa lateris: sesinddertich molder, eyn scheppell rogges.

Summa summarum: hondert sovenindviftich molder rogges.

Soe kompt mijn opboren hoger dan dat uitgeven nae vermoge desser rekenscap twie molder drie ["eyn"] scheppel rogges.

[50v] Untfanck van boickweite

Untfangen van:
van der molle 20 molder.
Wessell Mairkelinck [*niets ingevuld*].
Peter Mairkelinck [*idem*].
Henrick Knippenborch negen scheppell boickweiten.
Johan Scomeker soven scheppell boickweiten.
Konne Porters [*niets ingevuld*].
Alffert Alffers [*idem*].
Henrick Berntz [*idem*].
Den porter [*idem*].
Henrick Scrors drie molder boickweiten.
Johan Grevinck [*niets ingevuld*].
Henrick Swreden [*idem*].
Peter van Vorden [*idem*].
Gerdt Bitman [*idem*].

Summa lateris: sovenindtwintich molder boickweiten.

[51r] Untfanck van boickweite:

Untfangen van:
Berndt Gerkinck vief molder boickweiten.
Cornelis Goslix soven scheppell boickweiten.
Nerken Raben twie molder boickweten.
Frerick Knippenborch vif scheppell boickweiten.
Johan Goldes.
Gert Wickers vieff scheppell boickweiten.
Johan Borcheync der[de]halff molder boickweiten.

Summa lateris: dertyn molder, drie scheppell boickweiten.

Summa summarum: vertich molder, drie scheppell boickweiten.

[51v] Uitgifte van boickweiten:

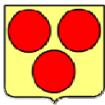
Item t'Borckeloe g'sandt den 15^{den} novembris bij Jost ter Braick ind Konnynges soven molder boickweiten.

Item t'Borckeloe g'sandt den 4^{den} february bij Wilhem ten Blomendall vif molder boickweiten.

Item voir eyn molder boickweiten t'Vastelavende g'buttet vief scheppell haveren voir mijnde genediger frowen perde.

Item t'Borckeloe g'sandt den 15^{den} may bij Konnen ten Blomendall vifdehalff molder boickweiten.

Item die moller t'reckenscap g;bracht dat die velthonre gegetten van Martini wes den 17^{den}

augusty ses molder, $\frac{1}{2}$ spint boickweiten.

Item t'Borckeloe g'sandt den 7^{den} novembris vifdehalff molder boickweiten bij Johan Konnynges.

Item verkoft myt wetten der walgebaren mijnde g'nediger frowen sees molder boickweiten ind im opboren des geldes ang'teikent.

Item den moller d'daen eyn molder boickweiten.

Item Konne Porters twie scheppell boickweiten g'daen, dat hem jairlix tot kompt van billen.

Summa lateris: vifinddertich molder, derdehalff spint boickweiten.

Soe kompt mijn opboren hoger dan mijn uitgeven vief molder, $\frac{1}{2}$ scheppell boickweiten.

[52r] Untfanck van mancksade:

Untfangen van:

Peter Mairkelinck twie molder mancksades.

Henrick Berndes verdehalff molder mancksades.

Bernt Gerkinck achtdehalff molder mancksades.

Cornelis Goslix vifdehalff molder mancksades.

Peter van Vorden drie molder.

Summa 20% molder.

Untfanck van haever

Untfangen van:

Peter Mairkelinck eyn molder haveren.

Henrick Berntzs drie scheppell haveren.

Nerken Raeben derdehalff molder haveren.

Der molle eyn molder haveren.

Summa: vief molder eyn scheppell havers.

[52v] Uitgifte van mancksade

Item, t'Borckeloe g'sandt myt boickweite bij Jost ter Braick drie molder mancksades, den 15^{den} dach novembris.

Item, t'Vastelavende Gert foirknecht verfort andren dagen myt vif perden negen scheppell sades ind in 't wech komen drie scheppell sades ind t'Frageren eyn spint. Facit 3 molder eyn scheppell.

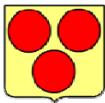
Item, also mijn vader, die droste hir was, myt Johan van Hummell umme den torn t'b'sien des kalck halven, den foirknecht g'daen eyn scheppell mancksades.

Item, Bernt foirknecht g'daen den 16^{den} may drie spint mancksades.

Item, t'Borckeloe g'sandt den 5^{den} juny bij Storckhorst ind Sprenckellers 11 molder mancksades.

Item, Bernt foirknecht g'daen den 16^{den} juny eyn spint sades.

Item, also die edelle ind walgebaren mijne g'nedige frowe tot Pinxteren t'Lichtenforde was

myt elff perden ind des closters perdt, worden verfort 7½ scheppell mancksades.
Item, den 10^{den} augusty die rentmester alhir g'west umme des tymmerens halven, den foirman g'daen 1½ spint mancksades.
Item, also mijn swager Gisbert myt der jacht den rentmester t'moete was, verfort drie spint mancksades.

Summa lateris: twintich molder weineger 1½ spint sades.

[53r] Udtgifte van mancksade:

Item, den 10^{den} octobris die edelle walgebaren mijner gnediger frowe ten Lichtenforde g'west Gerdt Schutte, Gert foirknecht verfort 1½ scheppell mancksades, ind den 18^{den} ore g'nade t'Frageren g'west myt twen wagens, ind mijn vaeder des drosten wagen, verfort 3½ scheppell mancksades.

Item, die swarmen van der mollen g'halt ind g'korft eyn molder mancksades.

Item, dit naebescrevene Thonis Schutte dorch dat ganse jair verfort:

Item, den 23sten ind 24sten january eyn spint mancksades; den 17^{den} february eyn spint mancksades; den 7^{den} ind 8sten marty twie spint mancksades; den 21sten marty g'komen, in twen nachten verfort eyn scheppell mancksades; ind den 17^{den} ind 18den aprillis verfort twie spint mancksades; ind den 22sten may eyn spint mancksades; ind den 21sten ind 28sten juny twie spint mancksades verfort; ind den 28sten, 29sten july twie spint mancksades verfort; ind den 5^{den} augusty eyn spint mancksades verfort; ind den 21sten, den 23sten, den 24sten, den 25sten septembris 1½ scheppell mancksades verfort; ind den 24sten, 25sten octobris twie spint mancksades verfort; ind den 9^{den}, den 13^{den}, den 15^{den} novembris soven spint mancksades verfort. Facit twie molder twee spint mancksades.

Summa lateris: drie molder verdehalff scheppell mancksades.

Soe kompt mijn uitgeven hoger dan dat opboren drie molder, eyn scheppell mancksades.

[53v] Uitgifte van haver

Untfanghen van der molle nae vermoge des kerfstocks: 6½ molder moltes.

Uitgifte van moltzade

[geen posten vermeld]

[54r] Untfangen van wastynse op Martini:

Uit:

Wessell Mairkelinges meeken ½ pont wasses.

Gert Mairkelinges Leuwerixkamp ½ pont wasses.

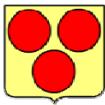
Knippenborch Mollenkamp 1½ pont wasses.

Scomekers acker 1 pont wasses.

Konne Porters kamp achter den bus ½ pont wasses.

Alfferskamp 1 pont wasses.

Henrick Berntz Biesemaet 2½ pont wasses.

Scroers kempken an den ees 1 pont wasses.
Barmtloes guedt 4 pont wasses.
Swreden kamp an den Dieck 2 pont wasses.
Swreden Lewerixkamp 5 verdell ponts wasses.
Swreden maet drie verdell pont wasses.
Johan Gerkingens Biesemaet drie pont.
Raeben gorden ind meeken 1½ pont.
Johan Goldes kempken an den Ees 1 pont.
Summa: 23 pont wasses.

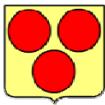
Item dat vursscreven was t'Borckeloe g'sandt op saterdach nae Lucie bij Gerdt ten Pasghe.

[55r] Untfanck van geldे op Martini verscheinende

Untfangen:
uit der Priersmaet eyn olt butken.
uit der Rowhorst eyn olt butken.
uit der Hulseworden Gaspenhorst eyn olt butken, facit 2 stuver Brabants.
uit Goldes Engelbersmede 2½ golden gulden.
uit Goldes pesken eynen ort goldes.
uit Henrick Berntzt nyen kamp vif witten.
uit dat Fliermaeken 12 gosser.
van den hoeilande sesindtwintich daller.
van der Biesemaet twintich daller.
van den Rosfort sestyn ryder gulden.
van der Woltmaet twelff daller.
van dat cleyne Woltmeeken 2 golden gulden.
van Derick Halynges broick des visgens fiftyn daller.
van zelligen Berten ten Hulsens versterff vier daller.
Summa lateris: viefindnegentich goldden gulden, vieff stuver Brabants follwert,
negedehalff placke.

[55v] Untfanck van geldē

Untfangen:
van Metten Botmans voir vier molder rogges, voir eyder molder 32 stuver Brabants follwert,
den 27sten novembris.
voir sees molder boickweiten sees enckelle Philipzsgulden.
van Westenderpsghe tynse op Lamberti soven older butkens ind Derick Callenberner eyn olt
butken, facit 5 stuver Brabants, 5 placken.
van Henrick Swreden sies 24 stuver Brabans.
van Johan Scronden sies 29 stuver Brabans.
van Peter van Vordens sies 13½ witte.
van den koster t'Frageren sies 24½ follwert stuver.

van Roleff Roickes sies 18 follwert stuver.

Summa lateris: dertyn golden gulden, vif stuver Brabans, verdehalf placke.

[56r] Summa summarum: hondert acht golden gulden, tyn stuver Brabans follwert, twellff plaickenn.

[56v] Uitgifte van gelde:

Item, laten kopen t'Deventer twie benden dair men velthoner ind anders in dregen sall, voir twie witten. Facit 2 stuver Brabans, 2 placken.

Item, g'koft den 12^{den} january vierindvertich ellen seilldoicks, voir eynen elle gegeven soven butkens. Facit twie golden gulden, 22 stuver Brabans, 13 placken.

Item, tot den twie seillen lienen g'koft, die g'kostet 13 stuver Brabans.

Item, Johan Kerckhoff, Gert Sesinck, Gert Moickinck g'sneden achtynhondert peppellen holtes ind vier ind tachtentich voet. Van eyder hondert sees stuver Brabans gegeven, belopen drie golden gulden 23 stuver Brabans.

Item, eynen dach eynen kistemaicker van Alten g'hadt, umme die cloften van eyne helpen slaen ind ordeneren. Den 2 stuver Brabans gegeven.

Item, t'Boickholt g'west den 23sten january myt wagen ind perde, umme den licenciaet t'halen, vertert 11½ follwert stuver.

Item, t'Rasfelt g'sandt den 5^{den} dach february vier wagen rogges, den vier stuver Brabans tot tolle g'daen.

Item, Kort Tymmerman hen tot Burloe ind tot Roert oick g'sant, hem 2½ stuver Brabans g'daen.

Summa lateris: soven golden gulden, eynindtwintich stuver Brabans follwert.

[57r] Uitgifte van gelde

Item, den 13^{den} february nae Wessel g'tagen umme eyn stucke wins t'hallen, dair an den derden dach g'legen myt Schutte, bade, twen foirluden, ind twie mans myt schuppen ind billen, hebbe ick uitg'laicht twie golden gulden, 17½ stuver Brabans.

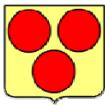
Item, den 19^{den} february drie wagens myt rogge tot Rasfelt g'sandt, den foirluden drie witten g'daen tot tolle.

Item, den 19^{den} february t'Boickholt g'west myt wagen ind perde umme den licenciaet t'hallen. Vertert 12½ stuver Brabans.

Item, van Hermen Effers g'koft tot Vastelavende twie tonne dubbeldes biers, dair drie Rydergulden voir gegeven, also die edelle walgebaren mijner genediger frowe alhir was, ind dat leste dair van t'Frageren dat leste g'droncken. Facit 2 golden gulden, 12 stuver Brabans. Item, g'koft voir arbeiders den ersten donerdach in der Vasten voir 20 stuver Brabants 150 heringe.

Item, Konne Porters ind Gert Bitman soven hondert 35 voet kluften g'sneden. Van eyder hondert gegeven 5 stuver Brabans. Facit eynen golden gulden, vif stuver Brabans.

Item, den koster t'Vrageren voir vier vanne biers vier witten g'daen, die den ersten fridach in der Vasten aldair g'droncken, also mijner genediger frowe visgen liet. Facit 4 stuver Brabans, 4 placken.

Item, Derick ten Hamme t'Brederfort g'sant myt iserwerck. Den eyne witte gegeven. Facit 1 stuver Brabans, 1 placke.

Summa lateris: soven golden gulden, viftyn stuver Brabans follwert.

[57v] Uitgifte van gelde

Item, g'koft vier raeder insceufkaren ind wagens. Dair 9 stuver Brabans voir gegeven.

Item, den 13^{den} marty t'Boickholt g'west myt eynen wagen ind vier perden umme den licenciaet t'hallen, vertert 11 stuver Brabans. Ind t'Grolle na den licenciaet g'toevet van acht uren wes dren uren. Die forman vertert an haver ind maltidt 3½ stuver Brabans. Facit 14½ stuver Brabans.

Item, Konne Porters ind Gert Bitman 1700 holtes an solderholtribben g'sneden. Van eyder hondert gegeven 5 stuver Brabans. Facit twie golden gulden 24 stuver Brabans.

Item, Wilhem Enghenbers g'boirden vif vieme schanshen die under die twie kalhoppe quemen. Hem 7½ stuver Brabans gegeven.

Item, eyn Palmdaghe Dirick Huskens ind mijn jonghe tot Boickholt g'sandt umme wandt t'hallen. Hem twie claskens g'daen. Facit eynen stuver Brabans, 11 placken.

Item, den 10^{den} aprilis t'Boickholt g'west nae de licenciaet ind nyet g'fonden. Vertert myt den perde vifdenhalven follwert stuver Brabans.

Item, int wijn hallen den 17^{den} aprilis uitgegeven den kranenmester 26 witten op der bruggen ind stadt gelde tyn witten. In der porten t'wechgelde 9 stuver Brabans, ten Honwinckel 9 stuver Brabans. Item, g'hadt negen wagens ind eyderen vier stuver Brabans g'daen ter unkost. Facit 36 stuver.

Tot Wessel in der herberghe voir drie schipper kranmester, Schutte bide Wilhem te Roller ind ick myt mijnen perde 34 stuver Brabans t'Boickholt, 24½ stuver Brabans myt den wechgelde. Facit vif golden gulden 12½ placken.

Summa lateris: negen golden gulden, drie stuver Brabans follwert, eyn placke.

[58r] Uitgifte van gelde

Item, die walgebaren mijn g'nedighe frowe mij baden g'sandt tot Ertbecke t'kommen, verfort twie spint haveren, dair drie stuver Brabans voir gegeven.

Item, t'Boickholt Johan Rasfelt vif enckelle golden gulden ter pensioen g'sandt nae vermoge der quitancien. Facit 5 golden gulden, vif stuver Brabans follwert.

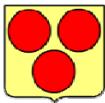
Item, op Unses Heren Hemmelvartzsdaghe Derick Wynterdick eynen hasen g;bracht ind den t'Borckeloe g'sandt. Hem soven butkens gegeven.

Item, Derick Lefferdinck t'Boickholt g'sandt den 16^{den} juny umme den wollenweffer t'Borckeloe t'kommen. Den 1½ stuver Brabans gegeven.

Item, Kort Tymmerman myt twen knechten ind eynen forman die riescap forde, drie maell t'Bronckhorst g'sandt ennen eyder reise twie stuver Brabans g'daen. Facit 6 stuver Brabans follwert.

Item, den 23sten sten juny voir 9 stuver Brabans batter g'koft voir howers ind arbeiders.

Item, den 28sten juny myt Kort Tymmerman gereckent, dat hie alhir an der molle ind baven g'arbeidet myt holt treiden 17½ dach, Werner Koster negen daghe, sijn knecht Lueke drie daghe. Korde gegeven s'dages drie stuver Brabans ind den knechten twie stuver Brabans.

Facit twie golden gulden, 2½ stuver Brabans.

Summa lateris: acht golden gulden, soventyn stuver Brabans follwert, dertyn placken.

[58v] Uitgifte van gelde

Item, g'koft van Werner Koster vertyn soemlatten, dair 5½ stuver Brabans voir gegeven.

Item, g'koft den 10^{den} july eyn achtendell batteren voor arbeiders, dat 9de aver g'wegen. Dair voor gegeven twie golden gulden ind drie stuver Brabans.

Item, tot den kalck troch ind bave an den bowhusse verslagen voor 2½ stuver Brabans nagelle.

Item, den 12^{den} jully tot Hessinck laten hallen tyn tonne kalckes. Voir eyder tonne gegeven ses stuver Brabans. Facit 2 golden gulden.

Item, den 20sten augusty drie wagen kalckes van Vreden laten hallen. Den foirluden tot tolle ind tergelde g'daen drie stuver Brabans.

Item, den 30sten augustus eynen wagen callen tot Ertbeke g'sandt. Den foirluden twie witten g'daen tot unkost.

Item, t'Zutphen laten koepen den ersten septembris eyn achtendell batteren. Dair twie golden gulden 1½ stuver Brabans voor gegeven.

Item, den tweeden septembris Derick ten Hamme tot Brederfort g'sandt nae iserwarck. Hem eynen stuver Brabans gegeven.

Summa lateris: sees golden gulden, achtyn stuver Brabans follwert, eyndehalff placke.

[59r] Uitgifte van gelde

Item, den derden septembris eynen wagen callen tot Ertbecke g'sandt ind tot Freden tyn tonne kalckes laten hallen. Den foirluden g'daen vier stuver Brabans tot unkost.

Item, den 5^{den} septembris vif waigens myt holte tot Bronckhorst g'sandt ind eynen wagen callen. Hem 6 wytten g'daen. Facit 6 stuver Brabans, 6 placken.

Item, den 8sten septembris myt wagen ind perde tot Boickholt g'west umme licenciaet t'hallen. Vertert 9 stuver Brabans.

Item, den 10^{den} septembris Wilhem Engelbers tot Ertbecke g'sandt umme sich tot eynen porter t'scriveden. Hem vier stuver Brabans g'daen.

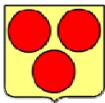
Item, den 17^{den} septembris t'Loen, t'Freden, tot Eiberge nae kalck g'sandt, dair drie witten voor gegeven.

Item, den 29sten septembris vier wagens myt branholte t'Bronckhorst g'sandt. Hem vier stuver Brabans g'daen.

Item, den 26sten septembris vif wagen kalcks an dat smalle water g'halt. Den foirluden g'daen 5 stuver Brabans. Ick vertert 3 stuver Brabans. Facit 8 stuver Brabans follwert.

Item, die Pille ind Gert Siberdinck twie hoepe callen g'brandt op ore kost. Hem gegeven unden dach ind nacht, eyder vier stuver Brabans ind dair aver g'west myt dat richten 16 daghe. Facit vier golden gulden 8 stuver Brabans.

Summa lateris: vieff golden gulden, sestyn stuver Brabans follwert, negen placken.

[59v] Uitgifte van gelde

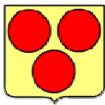
- Item, Derick ten Hamme den 2^{den} octobris in des mollers hus eynen nyen scairsteyn g'maickt. Hem drie stuver Brabans gegeven.
- Item, Gert Schomeker t'Brederfort g'sandt myt eynen ancker. Hem eynen stuver Brabans gegeven.
- Item, den 12^{den} octobris t'Boickholt g'redden ["g'west"] ind myt eynre kair myt twen perden, umme want t'hallen, verterdt vif stuver Brabans, ind des weffers knechte eyne witte gegeven. Facit 6 stuver Brabans, 1 placke.
- Item, gekoft den 16^{den} octobris van Hermen Weffers vierindvertich ellen doickes, voir eyder elle gegeven soven butkens. Facit twie golden gulden, 22 stuver Brabans, 13 placken.
- Item, die lienen tot den seillen gekostet 23½ stuver Brabans.
- Item, den 27sten octobris Deven Mollers tot Wenterswick g'sandt nae den kueper, der eynen stuver Brabans gegeven.
- Item, Melgher van Wies g'sandt den 17^{den} octobris bij korte Wilhem 7½ daller des pensioens halven hem verschennen was op Nativitatis Johannes Baptiste.
- Item, Henricke ten Kampe te Wessell g'sandt nae den perdellen t'horren, hem gegeven 5½ stuver Brabans diewiele hie twie nacht uit was ind nae der frowen most wachten.
- Item, Gert Tymmerman g'arbeidet soven dage op sijne kost, ind drie dage op mijne kost, beloxt 35 stuver Brabans follwert.
- Summa lateris: twelf golden gulden, twelf stuver Brabans follwert, vertyn placken.

[60r] Uitgifte van gelde

- Item, Johan stienmetzeller g'arbeidet 63 dage, hem 's dages gegeven 5½ stuver Brabans. Facit 11½ golden gulden.
- Item, Derick stienmetzeller g'arbeidet sovenindviftich dage, hem 's dages gegeven vif stuver Brabans. Facit 10 golden gulden.
- Item, Roleff Koster g'arbeidet achtindviftich dage, hem 's dages gegeven vier stuver Brabans. Facit soven golden gulden, 22 stuver Brabans.
- Item, beloepet die arbeidt der stienmetzelleren t'samen achtindtwintich golden gulden 22 stuver Brabans.
- Ind hem gedaen 2½ molder rogges voor 2½ golden gulden, beloxt mijn uitgeven: sesindtwintich golden gulden, 18 stuver Brabans.
- Ind die rentmester hem mijnen twintig dage voor 2 snaphaenen. Facit 11.
- Item, Johan tymmerman g'maickt eyn stortkair, twie sceufkaren, twie borruwen, eyn feoken voor den visdick.
- Ind eynhondert twie foet peppellen holtz afg'koft, dair t'Bronckhorst dorren van gemaickt in dat Gasthus. Hem voor dat halve hondert gegeven 9 stuver Brabans. Facit 31 stuver Brabans.
- Summa lateris: sovenindtwintich golden gulden, negentyn stuver Brabans follwert.

[60v] Uitgifte van gelde

- Item, myt Kort Tymmerman g'reckent dat hie was van den 27sten juny tot Martini in mijne genediger frowen dienste g'west achtind dertichstenhalven daghe, ind zijn knecht Lueke vieff ind dertichstenhalven dach, ind Heinrick sees dage. Korde eyderen dach gegeven 3

stuver Brabans ind den knecht twie stuver Brabans follwert. Facit vif golden gulden 26 stuver Brabans follwert.

Item, Gerdt Siberdinck Korde twie dage g'holpen, hem vier stuver Brabans gegeven.

Item, Gert Wechlers Korde drie daghe g'holpen, hem sees stuver Brabans gegeven.

Item, Konne Porters den moller dorch dat ganse jair twelff reisen helpenn billen, van eyder eise gegeven tyn butkens. Facit eynen golden gulden, twie stuver Brabans.

Item, den borgeren t'Vastelavende in eren der walgbaren mijnde genedige frowe eyn tonne biers g'schenkt, dair 22 stuver Brabans voir gegeven.

Summa lateris: negen golden gulden.

[61r] Summa summarum belopt sich mijns uitgegeven geldes; vierindnegentich golden gulden, vier stuver Brabans follwert, 1½ placke.

Alsoe kompt mijn opboren hoger dan mijn uitgeven vertyn golden gulden, sees stuver Brabans follwert, elfderhalff placke.

[62r] Uitgifte van koste ind biere

Item, Gert Tymmerman den 3^{den}, den 4^{den}, den 5^{den} january an ribbenholt helpen howen.

Hem 's dages drie maltide, drie kanne biers gegeven. Facit 9 maltide, 9 kanne biers.

Item, Korte Wilhem den 7^{den} t'Zutphen g'sandt umme seillynnen t'hallen, hem eyn maltidt, eyn kanne biers gegeven.

Item, Gerdt foirknecht den 22sten ein maltidt, twie kanne biers gegeven.

Item, Thonis Schutte den 22sten, den 23sten vier maltide ind sees kanne biers g'hadt.

Item, Johan bade den 27sten eyn maltidt, eyn kanne biers gegeven.

Item, Johan Dries den ersten february eyn maltidt eyn kanne biers gegeven.

Item, op vurscreven dach Wessell Crabben ind twie mans die ribbenholt voir die kuele forden, den itelick eyn maltidt, eyn kanne biers gegeven.

Item, Schutte bade den 12^{den} twie maltide, drie kanne biers gegeven.

Item, Kort Tymmerman t'Burloe g'sant, umme eyne mollen rode t'besoene[?], hem eyn maltidt, eyn kanne biers gegeven.

Item, Thonis Schutte den 27sten eyn maltidt, twie kanne biers gegeven.

Item, Korte Wilhem baven den wijnstock opg'bonden ind b'sneden, hem drie maltide, drie kanne biers gegeven.

Summa lateris: sovenindtwintich maltide, acht vanne biers.

[62v] Uitgifte van koste ind biere

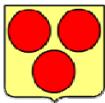
Item, den ersten marty vier mans eyder eyn maltidt ind eyder twie kanne biers gegeven, die eyn mollenrade brachten.

Item, Thonis Schutte den 7^{den} ind den 8sten drie maltide, sees kanne biers gegeven.

Item, Johan bade den 13^{den} eyn maltidt, eyn kanne biers gegeven.

Item, Johan ten Roller den 14^{den} nae den licenciaet g'fairen, hem eyn maltidt, eyn kanne biers gegeven.

Item, g'hadt den 13^{den}, den 14^{den}, den 15^{den} eyder dach twie snijders, den iglick 's dages twie

maltide, twie kanne biers gegeven. Facit 12 maltide, 12 kanne biers.

Item, Thonis Schutte den 21sten, den 23sten, den 24sten vif maltide, 10 kanne biers gegeven.

Item, op vurscreven tadt Wilhem ten Roller vier maltide, acht kannen biers gegeven also hie in Lyntell boickenholt hoew.

Item, vif mans van Alten boickenholt brachten ind negen mans die pachtrogge brachten, eyder eyn maltidt, eyn kanne biers gegeven. Facit 14 maltide, 14 kanne biers.

Item, Johan Volkerinck den 30sten nae die swinnen g'sien, den eyn maltidt, twie kanne biers gegeven.

Item, Roleff Roickes den 10^{den} aprillis tot Hessinck g'sandt myt sees daller ind eynen breve int aengaen eyn maltidt, twie kanne biers gegeven.

Summa lateris: sesindvertich maltide, sestyn vanne biers.

[63r] Uitgifte van koste ind biere

Item, vier mans myt velthonre tot Ertbecke g'sant, den itelick eyn maltidt, eyn kanne biers gegeven.

Item, Wilhelmus den 13^{den} uit averlant g'komen, den eyn maltide, twie kanne biers gegeven.

Item, Wilhem ten Roller den 15^{den} twie maltide, 5 kanne biers.

Item, den 17^{den} twie maltide, sees kanne biers, den 17^{den} ind 18^{den} eyder dach eyn maltidt, twie kanne biers also men nae den wijn hallen wachtede. Facit 6 maltide, vier kanne biers.

Item, Schutte bade in dat uittrecken ind wedderkommen gegetten vier maltide, 9 kanne biers g'droncken.

Item, Herbert ter Wegenborch den 32sten [sic!] tot Hessinck g'sant nae kalck, den eyn maltidt, eyn kanne biers gegeven.

Item, also mijnde g'nediger frowen jegeren hier weren, gegetten 28 maltide, g'droncken eyn tonne biers. Facit 22 vannen.

Item, Johan bade den 3^{den} may eyn maltidt, eyn kanne biers gegeven.

Item, den 16^{den} die renter Telman Wilhelmus, Gert Schutte, Bernt foirknecht itelick twie maltide gegetten, vif vanne biers myt den bowluden vertert.

Item, Thonis Schutte den 22sten, den 23sten twie maltide, eyn vanne biers gegeven.

Summa lateris: eyn ind viftich maltiden, sesinddertich vanne biers.

[63v] Uitgifte van koste ind biere

Item, Schutte bade op Hemmelvartzdage eyn maltidt, eyn kanne biers gegeven, ind Wilhem op der Stegen den g'licken want hie eynen hassen t'Borckeloe brachte.

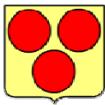
Item, Thonis Schutte den 4^{den} ind 5^{den} juny twie maltide, viff kanne biers gegeven.

Item, Gert Schomecker t'Borckeloe g'sant umme den scufut tessenden t'senden, den eyn maltidt, eyn kanne biers gegeven.

Item, also mijnde g'nediger frowe nae Essen toch, doe worden gegetten 20 maltide, gedroncken 11 vanne biers.

Item, den 17^{den} Bernt foirknecht, den pelser ind Johan dries g'bracht myt wolle die Hermen Hunynck assen forde, den itlick eyn maltidt, eyn kanne biers gegeven. Facit vier maltide, vier kanne biers.

Item, Derick Spicker den 19^{den} eyn maltidt, eyn kanne biers gegeven.

Item, Kort Tymmerman den 20sten t'Bronckhorst g'sant myt twen knechten ind eyn foirman die tympertuch forde, den itelick eyn maltidt, eyn kanne biers gegeven.

Item, Thonis Schutte den 20sten eyn maltidt, twie kanne biers gegeven.

Item, Henrick Faick den 21sten eyn maltidt, eyn kanne biers gegeven.

Item, Korte Wilhem tot Hessinck g'sandt den 26sten, den twie maltide, twie kanne biers gegeven.

Summa lateris: achtinddertich maltide, soventyn vanne biers, eyn kanne.

[64r] Uitgifte van koste ind biere

Item, g'hadt den 27sten vier sniders, den 28sten vier sniders, die holt dat t'Bronckhorst g'sandt, den itelick 's dages twie maltide, twie kanne biers gegeven. Facit 16 maltide, 16 kanne biers.

Item, g'hadt den 28sten twie mans die kalck halden van Hessinck, den itelick eyn maltidt, eyn kanne biers gegeven.

Item, den 30sten vif wagen holts t'Bronckhorst g'sandt, den forlude 5 maltide, 5 kanne biers gegeven.

Item, op vurscreven dach Henrick Faick eyn kanne biers, eyn maltidt gegeven. Ind Kort Tymmerman myt twein knechten ind den foirman die andermaell tympertuch t'Bronckhorsst forde, den itelick eyn maltidt, eyn kanne biers gegeven.

Item, mijn g'nedige frowe den 3^{den} july alhir g'west myt vertyn personen, vort gaeffers toe loppers, gegetten 18 maltide, g'droncken 18 vanne biers.

Item, Johan stienmetzeller in dat kalck b'slaen vier maltide, sees ["vier"] kanne biers gegeven.

Item, Kort myt twen knechten ind eyn forman den derdemaell t'Bronckhorst g'sandt, den itelick eyn maltidt, eyn kanne biers gegeven. Facit vier kanne biers, vier maltide.

Item, Thonis Schutte den 8sten eyn maltidt, twie kanne biers gegeven.

Item, den 2^{den} jully twie mans twie maltide, 2 kanne biers gegeven, die kalck van Hessinck brachten.

Summa lateris: sovenindviftich maltide, vifindtwintichste halve vanne biers.

[64v] Uuitgifte van kost ind biere

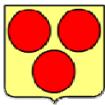
Item, g'hadt den 15^{den}, den 16^{den}, den 17^{den}. den 18^{den} july eyder dach vier snijders die holt sneden tot des ferers ind gasthus t'Bronckhorst, den itelick 's dages drie maltide ind eyder eyn kanne biers gegeven. Facit achtindvertich maltide, 16 vanne biers.

Item, den 15^{den} july Thonis Schutte ind Johan bade itelick eyn maltidt, eyn kanne biers g'hadt.

Item, den 27sten july Thonis Schutte eyn maltidt, twie kanne biers g'hadt.
Item, den 29sten july Thonis Schutte eyn maltidt, eyn kanne biers g'hadt, ind Johan bade ind die mollar van Grolloe wijen ind besteyen hir g'bracht dat unse mollar ind porter vort tot Boickholt g'bracht an jofferen Splinters, den itelick eyn kanne biers gegeven. Facit 5 maltide, vif kanne biers.

Item, Thonis Schutte dem 5^{den} dach augusty eyn maltidt, twie kanne biers g'hadt.

Item, g'hadt den 6^{den} dach augusty acht grosmevers, den itelick eyn maltidt ind eyder drie kanne biers g'hadt. Facit 8 maltide, 6 kanne biers.

Item, Gert Siberdinck Korde twie daghe an des mollers hues g'holpen, hem in twen dagen sees maltide, twie vanne biers gegeven.

Item ,den 10^{den} augusty Telman den rentmeester, Wilhem ten Roller ind den foirman itelick eyn maltidt, ind in alles sees kanne biers gedroncken.

Summa lateris: vierindsoventich maltiden, drieinddertich vannen eyn kanne biers.

[65r] Uitgifte van koste ind biere

Item, Johan bade den 17^{den} augusty velthonre g'haldt, den eyn maltidt, eyn kanne biers gegeven.

Item, den 20sten augusty drie wagens t'Freden g'hadt umme kalck t'hallen, den itelick eyn maltidt, eyn kanne biers gegeven.

Item, den 28sten augusty die renter [of: -meester] myt vier mans alhir g'kommen umme haesen t'fanghen, der viere der edeler walgebaren mijnre genedige frowe tot Ertbecke g'sandt; die jegeren in alles gegetten 23 maltide, g'droncken 14 vanne biers.

Item, den anderden dach septembris Korte Wilhem tot Hessinck g'sandt nae kalck, den twie maltide, twie kanne biers gegeven.

Item, den derden septembris vier lude kalck g'hadt, eyderen eyn maltidt, eyn kanne biers gegeven.

Item, den verden septembris Wilhem ten Roller eyn maltidt, twie kanne biers g'hadt.

Item, g'hadt den 5^{den} septembris vier sniders van sommers, ind den 6^{den} septembris twie sniders, ind den 9^{den} septembris twie snyders, ind den 13^{den} septembris vier snyders die saellholt ind staicken sneden tot des mollers huese, den ideren 's dages twie maltide, drie kanne biers gegeven. Facit 24 maltide, 9 vanne biers.

Item, den 16^{den} septembris Derick Spicker sorise g;bracht, den eyn maltidt, eyn kanne biers gegeven.

Summa lateris: nege indviftich maltide, sovenindtwintich vanne biers.

[65v] Uitgifte van koste ind biere

Item, den 17^{den} septembris eynen baden t'Freden nae kalck g'sandt, den eyn maltidt, eyn kanne biers gegeven.

Item, t'Borckeloe vier troch kalcks laten hallenn, bij eyderen wagen twie lude weren, den itelick eyn maltidt, eyn kanne biers gegeven. Facit 8 maltide, 2 vanne biers.

Item, den 29sten septembris Wilhem ten Roller eyn maltidt, twie kanne biers gegeven.

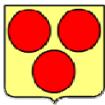
Item, Thonis Schutte den 22sten, den 23sten, den 24sten, den 25sten septembris eyder dach twie maltide, eyn vanne biers gegeven also hie nae velthonre was. Facit 8 maltide, 4 vanne biers.

Item, den 26sten septembris vif wagen kalcks van Wichmonden g'haldt, bij eyder wagen twie lude weren, eyder eyn maltidt, eyn kanne biers gegeven. Facit 10 maltide, 10 kanne biers.

Item, Derick ten Hamme in des mollers huis eyn herdt g'sadt, hem drie maltide, vief kanne biers gegeven.

Item, den 4^{den} octobris des smytz knecht van Brederfort iserwerck baven g;bracht, den eyn maltidt, eyn kanne biers gegeven.

Item, Schutte bade den 6^{den} octobris van Wessell g'komen, hem eyn maltidt, twie kanne biers gegeven.

Item, Thonis Schutte den 23sten, den 24sten octobris drie maltide, twie vanne biers g'hadt.
Summa lateris: sesinddertich maltiden, dertyn vannen bier.

[66r] Uitgifte van koste ind biere

Item, g'hadt den 23sten, den 24sten octobris eyder dach twie snijders die ribben sneden, den igelick 's dages twie maltide, drie kanne biers gegeven. Facit 8 maltide, drie vanne biers.

Item, Henrick ten Kampe t'Wessell g'sandt nae perdelen t'horren, hem eyn maltidt, eyn kanne biers gegeven.

Item, Derick ten Hamme t'Boickholt nae den licenciaet g'sandt, den eyn maltidt, eyn kanne biers gegeven.

Item, Thonis Schutte den 9^{den} novembris eyn maltidt, eyn kanne biers gegeven.

Item, die walgebaren mijnde gnediger frowen jegeren ind des drosten den 13^{den} novembris g'komen, der vif vif personen ind Thonis Schutte. Den dach worden gegetten 10 maltide.

Den 14sten gegetten 12 maltide, den 15^{den} sees maltide. Facit vertich maltide, g'droncken vif verdell vat biers. Dat bier beloepet 21² vannen.

Item, Geert Wechler, mester Korde drie daghe helpenn tymmeren an des mollers hus, hem 9 maltide, drie vanne biers gegeven.

Summa lateris: sestich maltiden, vifinddertich vannen eyn bier.

[66v] Uitgifte van koste ind biere

Item, op den 28sten dach juny myt Kort Tymberman gereckent, dat hie van Martini an wes hudiges dages in der walgebaren mijnde gnediger frowen denste g'west 17½ dach. Sijn knecht Werner negen daghe, Henrick vier daghe lanck, Luek drie daege. Facit 33½ dach.

Item, noch myt Kort Tymberman gereckent, dat hie van den 28sten juny wes Martini alhir g'arbeidet achtindvertich daghe, ind sijn knecht Lueke 34½ dach. Hem eynen eyderen des dages drie maltide gegeven. Ind eyder dach eygelick eyn vanne biers, den eynen dach myn den anderen dach meer, facit hondert ind 16 dage. Beloopen driehondert achtindvertich maltide, hondert ind 16 vanne biers.

Summa lateris: driehondert achtindvertich maltiden, hondert ind 16 vanne biers.

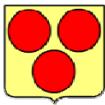
[67] Summa sumarum beloepet sich mijnder uitgegeven maltiden: sovenhondert ses ind negentich, ind driehondert sesindtwintich vanne biers.

[Volgen de kwitanties, die deels slechts leesbaar zijn:]

[68] Ick Johan Raesfels bekenne mydts dusse, mijne eygene quitantiae, dat yck ontfangen hebbe van Petter van Voerden, amptman thon Lechtenvoerde, vijff goltgulden, dye mij verschenen weren anno vyrindvijftych up Mychaelis, an mijne gnedyge frow tho Brunchorst etc., und, und bedanke oer gnaden dess voergeschrevene jaers und alle verledden jaere gude betaillarynge.

[w.g.] Johan Raesfels, manu propria.

[69] Ick Melchior van Wysch, drost, bekenne affermytss desser quytansyen, dat ick ontfangen hebbe van Petter van Vordden, vacht ten Lychenvorde, 8 daller hercommende

van anderhaelff hondert sylveren Jochhemdaller ... van hondert gulden, und bedancke mij der 7^{en} daller pensyon gerich betallonge, anno [15]55 ind mit mijn eygen hant onderschreffen.

[w.g.] Melchior van Wysch.

[70] Dese manner heben alhir uptoen 22sten apriliss hoene gebracht, averst quaelicken verwert, und vir die van den besten doet gebracht, dairumb wen... mehr aver gesant werden, doch kein verwart mochten werden.

Johan Dryess sall noch 2 molder roggen heben, dan iss se betalt, begerende de vaeght ... de ..... mijner genediger frowe metten reste bestellen will. Actum .l... uptoen dach Vasten anno [15]55.

[w.g.] [niet leesbaar].

[71] Ick, Arnoldus Proestinck, prior tho Grotten Burlo, bekenne, dat ick untfangen hebbe van den erberen Peter van Voirden, eynentwyntich molder roggen, uns verschennen up Nativitatis Marie anno vijffentvijftich.

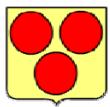
[72] Wij, broder Arnoldus Provestinck, prior tho Burlo, bekennen ontfangen t'hebben van den erntz frommen und erbaren Peter van Vorden, vageth tho Lychtenforde, eyn und twintich molder roggen Borkeloscher mate, ons verschennen weren anno vier und vifftich up Nativitatis Marie Virginis und bedancken em guider betalinge. Orkunde onses selves hantscrifft. Datum an dinxdage nha Servati anno [15]55.

[73] Ick, Ermgardt van Bemelsborch, nagelaten wettffrauw des erentfesten und ffrommen Johann van Raisfeldt tho Raisfeldt, dem God genaede, bekenne avermitz desser mijner undergeschrevener hantscrifft, dat ick heb entffangen van Peter van Vorden, vaigeth then Lechtenfforde, viffunddertich molder roggen in affsclach und kortinge soedaene pensioen mij van ... edeler unde walgebaren Marie, gebaren gravynne tho der Hoy und Brockhusen, gravynne tho Brunckhorst und frow tho Beerkelloe, wedfrouw, tuchterssche etc., mijner genediger liever ffrouw, up neest vergangen Trium Regum verschennen und vervallen weerent. Datum Raisfeldt, dem 7ten february anno etc. vifundviftich.

[w.g.] Ermgardt van Bemelsborch, weddefraw tho Rasfelt

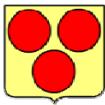
[74] Ick, Ermgardt vann Bemelsborch, wetfrauwo tho Raisfelt, bekenne avermitz desse mijner undergeschrevener quitantie, dat ick heb entfangen van Peeter van Vorden, rentmeister thot Lechtenfforde, dartich molder roggen Borkelloessche maete, als van weegen der edeler und walgebaren Maria, gravynne tho der Hoy und Broickhuessen, gravyne tho Bronckhorst, ffrew zo Borkelloe, wettffrauw unde tuchterssche etc., mijne genediger ffrauw, wolker vurseide roggen mij van oir genaden up Johannis tho Mydsammer am nesten vergangen im jair vierundviftich verschennen weerent, bedancke des selviger gueder betalinge. Oirkunde mijner undergeschrevener handt. Datum Raisfeldt am dinxdage nae Valentini anno vifundviftich.

[w.g.] Ermgardt van Bemelsborch, wetwefraw zo Raisfelt.

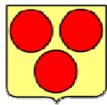
[75] [Ten dele slecht leesbaar] Lyeve her faget, mijn genedges vrouwe heft mij befallen an u tho schrijfen, dat gij dyt minne kin sole eyn half molder roggen doin dat gyft er gen.... dat ....ben om .... dan gij ...elt en dat er .... ..den doen alle mals eyn scheppel hyr myt gade befallen.

[w.g.] Mechtelt van Heberen.

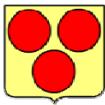
INDEX

- Aalten (Aelthen, Alten), Kerspel, 7, 8, 9, 10, 11, 17, 33, 44, 48
Alfers, Alfert (Alffert), 37, 40
    Grete, 24, 26, 29
Alfers kamp, 42
Alphers, Frederick, 10
Arlle, Lambert te, 27
Avynck, Bernt, 29
    Engelbert, 10, 11
    Johan, 10, 11
Barmetloe, Gode, 29
Barmtloes guedt, 42
Becke Kort ter, 34
Bemmelsberch (Bemelsborch), Ermgarde, weduwe van Johan van Raesfelt , 34, 53
Berghe, Mechtelt van den, gravin van Bronkhorst, vrouwe van Borculo, 7, 15
Berndes, Henrick, 10, 24, 29, 41
    Johan, 9, 10
Bernt, 27
Bernt, forknecht, 32, 41, 49
Berntsoen (Bernsoen), Henrick, 26, 27, 28
Berntz, Henrick, 29, 37, 40, 41, 42, 43
Beyer, Henrick, 20, 21
Biezemathe (Besemaet), 8, 31, 42, 43
Bitman, zie Bytmans
Blomendall, Konnen ten, 40
    Wilhem ten, 40
Bocholt (Boychoelt, Boicholt, Boickholt), 14, 19, 20, 25, 30, 31, 33, 44, 45, 46, 51
    Gasthuis te, 13, 14
    Licentaet te, 30, 31, 45, 46
    Richter te, 30
    Smid te, 19
Boickellers, 27
Boirchynck, goed en land, 11
Bolthe, Johan, 21
Borcheynck, Johan, 24, 27, 38, 40
Borculo, (Borckelloe, Boirkelloe, Borckeloe, Borkeloe, Beirkelloe Beerkeloe), 7, 18, 25, 27, 28, 30, 33, 34, 40, 41, 45, 49, 51
    Bode uit, 33
    Korenschrijver te, 39
    Rentmeester te, 29
    Vrouwe van, 7, 15, 24 e.v.
Borckelloesche maete, 35, 53
Borken (Borcken), 31
Botmans, Metten, 43
Braicke, (Braeck, Braick)
    Henrick ter, 37
    Johan ther, 10, 12, 13, 14, 24
    Jost, 40, 41
Bredevoort (Brederfoirt, Brederfort), 19, 20, 44, 46, 51
    Ambt, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 24, 32

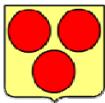

Rekeningen van Lichtenvoorde, 1519-1520, 1553-1555/*Bennie te Vaarwerk*

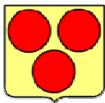
Bouwlieden uit het ambt, 32
Henrick Laerbargen te, 14
Huis te, 13, 14
Smid te, 39
Stad, in de, 14
Vleck, het 13
Bronkhorst (Bronchorst, Bronckhorst, Brunchorst), 17, 30, 32, 34, 45, 46, 49, 50
Gasthuis te, 47, 50
Joost graaf van, heer van Borculo, 7, 15, 34
Vrouwe van, 52, 53
Bryncke, Johan then, 13
Willem then, 8
Bullenzen, then, zie Wesselynck
Bullenzen, Henrick then, 12, 14
Bulzynck, (Bulsynck, Bulsinck) 11
Derick, 12, 13, 37
Ghert, 8, 12
Werner, 25, 37
Wylhem (Wilhelm), 12, 14, 24
Bulzynxgoed, 7
Burlo (Burloe), 44, 48, Zie ook: Groot Burlo
Busche, Lambert then, 10, 12, 14
Busger, 39
Busghe (Bussche), Wolter ten, 25, 37
Buyrloe, Groethen, zie Groot Burlo
Bytmans (Bitman),
    Ghert (Gert), 11, 24, 26, 38, 40, 44
Callenberner, Derck, 29, 43
Cappers, Henrick, 25, 38
Clovers, Lambert, 25, 37
Crabben, zie Krabben
Derick, stienmetzeller, 47
Deventer, 43
    Minderbroeders te, 15
Dinxperlo, (Dynxpelhoe),
    Kerspel, 8, 11
Doesburg (Doesborgh), 16
Donderwinckel,
    Bernt, 25
    Vrouw, 30
Dorshorst, 28
Drie Konnynghe, 32; zie ook: Trium Regum
Dries (Dryess), Johan, 33, 34, 38, 39, 48, 52
Droisthen, Johan, 8, ?18
Drost, 41, 51, 52
Dubbeldes, Frederick, 16
Eerbeek (Eertbeecke, Ertbecke), 15, 16, 17, 18, 19, 20, 45, 46, 49, 50
Ees, an den, 42
Effers, Hermen, 44
Egidius (Egidy abbatis), 34, 35
Eibergen (Eiberge), 46
Eickeller, Johan te, 27

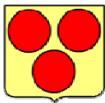
Eller, Thonis ten, 34
Engelbers, Wilhem, 46
Engelbertzmede, 29
Enghenbers, Wilhem, 45
Enckhaeve, (Enckhaene, Eynckhaeve, Enckhave)
    Wolter then (ten), 12, 14, 25, 37
Essen, 49
Faick, Henrick, 49, 50
Fliermaeken, dat, 43
Frageren, zie Vragender
Frankrijk , 19
Gaspenhorst, 43
Gerkinck, 39
    Bernt (Berndt), 24, 26, 27, 38, 40, 41
    Johan, 29
Gerkinges Biesemaet, Johan, 42
Gert (Gerdt), foirknecht, 41, 42, 48
Gheck, Henrick, 21
Ghemen, jonffer van, 20
Gisbert, zwager van Peter van Vorden, 41
Gleis?, Johan, 38
Goede Vrijdag (Guden Fridach), 31
Goldes (Goeldes),
    Engelbers mede, 43
    Johan, 24 , 26, 29, 40, 42
    Henrick, 8, 10
Goldes pesken, 43
Goslickx (Goslix), Cornelis, 38, 40, 41
Goslix, Hille, 24, 26, 27
Gosschalx, 11
Graes, Joest van, 20
Graes, Joest van, scholaster te Vreden, 13
Graess. Joest van, te Winterswijk, 13
Grevinck, Johan, 24, 26, 37, 40
Grobbe, 27
Groben, Derick, 25
Groenlo (Grolloe, Groelhoe, Grolle), 16, 18, 44
    Begijnenklooster te, 18
    Licenciaet te, 44
    De Matersche van het begijnenklooster, 18
    Moller van, 50
Groot Burlo (Groethen Buyrloe),
    klooster, 39
    die heren van, 13, 14
    de prior van, 38, 52
Guedensdaige, 35
Gyrkinck, Johan, timmerman, 18, 19
    Johan, Henrixzonne, 10
Haghen, Johan in den, 14
Halkenborch, 28
    Deve te, 30
Halynges, Derick, 43

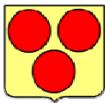
Hamme, Derick ten, 31, 33, 34, 44, 46, 51
Haverkamp, Gert, 27
Heberen, Mechtelt van, 53
Heinrick (Henrick), knecht van Kort Tymmerman, 47, 52
Hemkinck, Johan, 27
Hemmelvartzdaghe, Unses Heren, 45, 49
Herckinck, Reyner, 39
Hessinck, 45, 48, 49, 51
Hobbenacken, 14
Hoikinck, Reyner, 39
Hoilande (hoeiland), 43
Holsten, Engelberte, 25, 38
Holtmathe, die, 8
Homlinck, Nalken, 39
Honwinckel, ten, 45
Horst, schulte ther, 7, 11, 13
Wilhem ter, 25, 38
Hoya en Broickhusen, Maria geboren gravin van H., gravin van Bronkhorst, vrouwe van Borculo, 24, 35, 37, 43
Hulsen, Berten ten, 43
Hulseworden Gaspenhorst, 43
Hulsewort, 29
Hummell, Johan van, 41
Hummelinck, 39
Hunynck, Bartholt, 10, 11
Hermen, 49
Huppel (Huppell, Huppelo),
hof te (hoeff t'Huppel), 9, 17
schulte t'Huppelo (schulte van Huppell), 10, 12, 24, 38
Huskens, Dirick, 45
Isenrefe, 27
Jcht (jegeren), 49, 51
Jegerynx, Luttek Elskens, 8
Johan Scenden? 30
Johan (die) bade, 32, 33, 48, 50
Johan, stalknecht, 28, 33
Johan, stienmetzeller, 47, 50
Johanis tho Mydsammer
Johannes, sant, 26
Johannis Baptiste, 34
Kampe, Gert ten, 33
Henrick(e) ten, 47, 51
Kappert, 12
Keminghe, 8
Kerckhoff, Johan, 44
Kernebecke, Dericke van, 27
Kloever, Het goed (Kloevers goede), 7, 9, 17
Lubbert, 10, 12, 13, 14
Knippenborch (Knyppenborch), 10, 27, 29, 42
Frerick, 24, 26, 38, 40
Henrick, 24, 26, 37, 40
Johan, 11
Kope ter, 25

- Koelen, Herman van, 8
Koerschaeth, (Koerschaete, Koerschaeten))
    Harman then Lutteken K., 8, 10, 14
Komippen, Johan van, 14
Konnynges, 40
    Johan, 40
Korte Wilhelm, 38, 47, 48, 49, 51
Koster, Roleff, 47
    Werner, 45
Krabben, (Crabben) Wessell, 25, 33, 48
Krabbenboirch, Johan ther, 8
Kruyss, Jacop, 21
Laerbargen, Henrick, 13, 14
    Den oelden heren, 14
    Den jongen heren, 14
Lamberti, 29, 43
Lanckfelt, Wilhem, 34
Leemkens (Lemkens), Henrick, 21
Lefferdinck, 30
    Derick, 45
Leuwerix kamp, 42
Licentaet, 28, 33, 44, 48. Zie ook: Bocholt en Wick
Lichtenvoorde, (Lychtenfort, Lychtenfoerde, Lechtenvoerde, Lechtenfforde) 34, 41, 42
    Ambt, 7, 8, 9, 10, 11, 24, 32
    Ambtman van, 52
    Bouwhuis (van het kasteel te) 12, 16, 22, 27, 31, 45
    Burgerij, 22, 32, 47
    Frijheit, de, 20
    Heerlijkheid, 7
    Homei (hamei), 18
    Huis te L., 16, 20, 28
    Molen te, 16, 28, 32, 34, 39, 40, 41, 42, 45
    Mollers hues, 34, 46, 51
    Oliemolen te, 16, 31
    Pauwell, poirtener, 20
    Poirtener then Lychtenfoird, 20
    Poirthuysken, 18
    Rentmeester van, 53
    Solder (van het kasteel te), 20, 22
    Toren, 41
    Voorste poort, 18, 19, 31
    Wal om het Huis te L., 16
    Windmolen te, 13, 24, 26, 37
Lintelo (Lyntell), buurschap in het kerspel Aalten, 9, 17, 48
Loeess goederen, 7
Loeken, Gert, 38
Lohn (Loen), 46
Lomans, Johan, 10, 12, 13, 14, 24, 37
Loyzen, Henrick, 21
Lueke, knecht van Werner Koster, 45
Lueke (Luek), knecht van Kort Tymmerman, 47, 52
Lychtfoirder Busch, 9, 17

- Lyll, Johannes van, 18
Lyntelloe, Evert van, 19
Mairkelinck (Mairkeling),
    Frow t', 24 , 26, 27, 28, 29
    Gert, 42
    Peter, 37, 40, 41
    Wessell, 24, 26, 29, 37, 40, 42
Marckerynck,
    Ghert, 10, 21
    Johan, 10
Marhulsen (Mairhulsen), Johan van, rentmeester, 32
Martini, (Sunte Martyn) 20, 24, 26, 29, 35, 37, 42, 43
Menger, den, 24
Mengers, gerdt, 38
Michaeli(s) (Mychaelis), 30, 34, 52
Minderbroeders te Deventer, 15
Moickinck, Gert, 44
Mollenkamp, 42
Mollenkampe, Bernt then, 12
Moller van Lichtenvoorde, de, 26, 39, 41, 47, 50
Mollers, 27
Munster, Henrick van, 25, 38
Naberdinck, 39
    Gert, 30
Nativitatis Johannes Baptiste, 47
Nativitatis Marie (Virginis), 38, 39, 52, 53
Noirtkampe, Kartken then, 14
Oesterhaeve, schulte then, 8, 11, 13
Palmdaghe, 45
Pesen (hyllighen Paesschedaghe), 7
Pasger, 39
Pauwell, poortwachter van Lichtenvoorde, 20
Peddensompe, den, 9
Pennonges, (Pennynx) Ghert, 7, 10, 12, 13
Pennynge, Wilhelm, 25, 37
Pesken, dat, 29
Pest (pestilentien, pestelencyenthijt), 20
Peter, knecht, 28
Pille, die, 46
Pillen, Werner, 25
Pinxteren, 41
Poirteners, Bernt, 10
Porter van Lichtenvoorde, de, 24, 26, 37, 39, 40, 50
Porters, Konne, 24, 26, 27, 29, 32, 37, 40, 41, 42, 44, 47
Priersmaet, 29, 43
Proestinck, (Provestinck) Arnoldus, prior van Groot Burlo, 52, 53
Qweppenboirch, Engelbert ther, 21
Raben (Raeben), Nerken, 24, 26, 28, 29, 38, 40, 41
Raeben, Albert, 10, 11
Raebengorden, 42
Raebenkampe, den Nijen, 9
Raesfelt (Rasfelt), 26, 31, 34, 35, 38, 44, 53

Raesfelt (Rasfelt Raesfels)), Johan (van), 13, 14, 19, 30, 34, 35, 45, 52

Rasfelt, joffer van, 25

Regine, 35

Rentinck, Kestken, 27

Ridderschap (rytterschup), 7

Roert, 44

Roickes, Roleff, 30, 43, 48

Roller, Johan ten, 27, 48

Wilhem ten (te), 33, 45, 48, 49, 50, 51

Rosehoorn (Rosehorn),

Henrick, 20, 22

Sweder, 7, 8, 13, 14, 15

Rosfort, 30, 43

Rouwerhorst, 9

Rowhorst, 29, 43

Schaer, klooster, 18

Scenden [?], Johan, 30

Schmynck,

Ghert, 10

Pauwell, 9

Schmynx goed, 7

Schomaker (Schomeker, Schomecker),

Gert, 46, 49

Johan, 10

Schroers, Henrick, 10

Schulte ther Horst, zie Horst, schulte ther

Schulte t'Huppelo, zie Huppel

Schulte then Oesterhaeve, zie Oesterhaeve,

schulte then

Schulth Wesselynck, zie Wesselynck

Schutte (Scutten),

Bode (bade), 44, 48, 49, 51

Gerdt, 42, 49

Thonis, 27, 28, 32, 33, 34, 42, 48, 49, 50, 51

Schurynck, (Schurync, Schurinck, Scurinck)

Ghert (Gert), 12, 13, 14, 25

Harman, 11

Hermen, 37

Scomeker, Johan, 24, 26, 29, 37, 40

Scomekers acker, 42

Scour, Johan, 29

Scriver, Johannes, 28, 32, 33

Scroers kempken an den Ees, 42

Scronden, Johan, 43

Scrors, Henrick, 24, 26, 29, 37, 40

Servatius (Servati), 52

Sesinck, Gert, 44

Siberdinck,

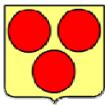
Gert, 46, 47, 50

Johan, 25

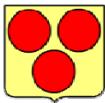
Smeynden, Bernt, 10, 22

Snaphanen, 47

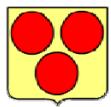
www.heerlijkhedborculo.nl

- Spicker, Derick, 32, 49, 51
Sprenckeller (Sprenckeler, Sprenckellers), 41
    Johan then, 9
    De zoon van, 9
    Rabe ten, 27
Stoerms, Wylhem, 8
Storckhorst, 27, 41
Storcxhorst, vrouwe t', 9
Sronden, Jutthe, 10
Straetman, Harman, 16
Stroodt, de, land, 8
Swreden, Henrick, 24, 26, 30, 38, 40, 43
Swredengoed, 29
Swredenkamp an den Dieck, 42

Swreden Lewerixkamp, 42
Swredenmaet, 42
Sween, Mette, 10
Symmelt, 13
Tanckinck, Bernt, 39
Telman, den rentmeester (renter), 49, 50
Terborg (Ter Borch), 31
Tholl (Tholle), Johan then, 18
Thomas, apostel (Thome apostoli), 30
Thymmerman,
    Meister Johan, 15
Tillers, 27
Timmerman (Tymmerman(s) Tyberman),
    Gert, 32 , 47, 48
    Johan, 24, 26, 30, 32, 37
    Kort (mester Kort, Korde), 30, 31, 32, 33, 39, 44, 45, 47, 48, 49, 50, 52
Tongerloe, Lueke (Luke), 25, 39
Trium Regum, 53
Tryest, Henrick van, 20
Tubes, Henrick, 25
Ugnade, Gert ter, 25
Valentini, 53
Vastelavend (Vastelavende), 22, 32, 38, 40, 44, 47
Vasten, 44, 52
Vaechdes (Vaichdes, Vaecgdes), Derick, 13, 14, 20
Velen (Vielen), 14
Vellers, Johan, 25
Vellerstyn, 27
Velluwe, Henrick ter, 27
Visdick, 47
Vockynck, Johan, 12
Volkerinck, Johan, 48
Vorden (Voerden, Voirden, Vordden, Vuerden) van,
    Bernt , voogd, 21
    Peter (Peeter, Petter), voogd (vacht) (ambtman) (rentmeester) van L., 24, 26, 27, 30, 34, 37, 38, 40, 41, 43, 52, 53
Vos, Derick, 34

- Vragender (Frageren, Vrageren), 41, 42
koster te, 30, 43, 44
- Vreden, (Freden) 13, 46, 50, 51
De scholaster van, 13, 20
- Waemels, de hoefstede van, 9
- Walmeister, 17
- Wechler(s), Gert (Geert), 47, 52
- Weffers, Hermen, 46
- Wegenborch, Herbert ter, 49
- Welpeshoeff (Welpeshoff), 7
Johan, 25, 38
- Werner, knecht van Kort Tymmerman, 52
- Wesel (Wessel, Wessell), 34, 44, 45, 47, 51
Schippersknecht van, 34
- Wesselynck (Wesselinck),
Henrick, 7, 11
Henrick schulte, 10, 11
Henrick schulth W. offth Then Bullenzen, 7
Jorden, 25, 37
- Westendorp (Westenderp, Westendorppe, Westenderper), 29
Albert ten, 25, 38
Ghesken then, 13
Henrick then, 7, 13, 38
Henrick ter, 25
vrouwe then, 7
- Westenderpsghe tynse, 43
- Wichgers (Wichers), Gert (Gerdt), 24, 38, 40
- Wichmond (Wichmonden), 51
- Wick, licentaet te Bocholt, 31
- Wilhem op der Stegen, 49
- Wilhelmus, 28, 33, 49
- Winckes, Winnolt, 39
- Winterdinck , 33
- Winterswijk (Wenterswijck), 13, 20, 46
Kerspel, 8
- Wisch, (Wies, Wysch), Melgher (Melchior) van, drost, 31, 47, 52
- Woeltmathe (Woltmaet), 8, 30, 43
- Woirt, Johan ther, 10, 12, 14
- Wollenweffer, Johan Dries, 25
- Wolterdynck (Wolterdinck),
Henrick, 10, 11, 12, 13
Johan, (Johann) 12, 14
Sander, 25, 37
Verbrand huis van Henrick, 12
- Wolterdynx goed, 7
- Woltmeeken, dat cleyne, 43
- Wort (Wordt), Sallick(e) ter, 25, 37
- Wynterdick, 45
- Wyskamp (Wiskamp), goed, 9, 17, 24
- Wyskamppe, (Wyskampe, Wiskamp)
Bernt, 8, 10, 12, 13
Thonis, 38

Rekeningen van Lichtenvoorde, 1519-1520, 1553-1555/*Bennie te Vaarwerk*

Zutphen, 20, 30, 46, 48